

32004O0015

L 354/34

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

30.11.2004.

SMJERNICA EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE**od 16. srpnja 2004.****o statističkim izvještajnim zahtjevima Europske središnje banke u području statistike platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja te obrasca međunarodnih pričuva****(ESB/2004/15)****(2004/808/EZ)**

UPRAVNO VIJEĆE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

uzimajući u obzir Statut Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, a posebno njegov članak 5. stavak 5.1., članak 12. stavak 12.1. i članak 14. stavak 14.3.,

tih nadležnih tijela. Članak 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2533/98 od 23. studenoga 1998. o prikupljanju statističkih podataka od strane Europske središnje banke ⁽¹⁾ zahtijeva od država članica da se organiziraju na području statistike i da u potpunosti surađuju s ESSB-om kako bi se osiguralo ispunjavanje obveza koje proizlaze iz članka 5. Statuta.

budući da:

- (1) Europskom sustavu središnjih banaka (ESSB) radi ispunjenja svojih zadaća potrebni su opsežna i pouzdana statistika platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja te obrazac međunarodnih pričuva, koji prikazuju glavne stavke koje utječu na monetarne uvjete i devizno tržište u europodručju.
- (2) Prva rečenica članka 5. stavka 5.1. Statuta nalaže Europskoj središnjoj banci (ESB) da, uz pomoć nacionalnih središnjih banaka (NSB), od nadležnih tijela koja nisu nacionalne središnje banke ili izravno od gospodarskih subjekata prikuplja statističke podatke koji su joj potrebni za izvršavanje zadaća ESSB-a. Druga rečenica članka 5. stavka 1. propisuje da ESB u tu svrhu surađuje s institucijama i tijelima Zajednice, s nadležnim tijelima država članica ili trećih zemalja te s međunarodnim organizacijama. Članak 5. stavak 2. propisuje da nacionalne središnje banke, u mjeri u kojoj je to moguće, izvršavaju zadaće opisane u članku 5. stavku 1.
- (3) Nadležna tijela koja nisu nacionalne središnje banke mogu prikupljati i/ili sastavljati podatke potrebne za ispunjavanje zahtjeva ESB-a iz područja statistike platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja. Stoga, u skladu s člankom 5. stavkom 5.1. Statuta, određene zadaće koje je potrebno izvršiti na temelju ove Smjernice zahtijevaju suradnju između ESB-a ili nacionalnih središnjih banaka i

- (4) Dio potrebnih statističkih podataka odnosi se na financijski račun platne bilance, pripadajuće prihode i stanje međunarodnih ulaganja za koje je ponajprije odgovoran Eurosustav. Kako bi mogle izvršavati svoju obvezu pružanja pomoći ESB-u, nacionalne središnje banke moraju imati neophodnu statističku stručnost, posebno što se tiče koncepata i metodologije te prikupljanja, sastavljanja, analize i prijenosa podataka. U Irskoj odgovarajuće statističke podatke prikuplja i sastavlja Central Statistics Office (CSO). Kako bi udovoljili statističkim zahtjevima ESB-a, Central Bank and Financial Services Authority of Ireland te CSO moraju međusobno surađivati na način utvrđen Preporukom ESB/2004/16 od 16. srpnja 2004. o statističkim izvještajnim zahtjevima Europske središnje banke u području statistike platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja te obrasca međunarodnih pričuva ⁽²⁾. Preporuka ESB/2004/16 upućena je i Ufficino Italiano dei Cambi koji je, zajedno s Banca d'Italia, odgovoran za prikupljanje i sastavljanje odgovarajućih statističkih podataka u Italiji.

- (5) Od donošenja Smjernice ESB/2003/7 od 2. svibnja 2003. o statističkim izvještajnim zahtjevima Europske središnje banke u području statistike platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja te obrasca međunarodnih pričuva ⁽³⁾ u europodručju je došlo do zamjetnog napretka u vezi s novim zahtjevima te metodama prikupljanja i sastavljanja podataka. Stoga je Smjernicu ESB/2003/7 potrebno zamijeniti ovom Smjernicom.

⁽¹⁾ SL L 318, 27.11.1998., str. 8.

⁽²⁾ SL C 292, 30.11.2004.

⁽³⁾ SL L 131, 28.5.2003., str. 20.

- (6) S obzirom na poteškoće koje su povezane s izradom statistike portfeljnih ulaganja, smatralo se neophodnim definirati zajednički pristup prikupljanju tih podataka u cijelom europodručju. Sustavi prikupljanja podataka o portfeljnim ulaganjima u europodručju trebali bi se, od ožujka 2008., prilagoditi zajedničkim standardima, tj. jednom od četiri modela koji kao minimum zahtijevaju prikupljanje tromjesečnih podataka o stanjima po pojedinačnim vrijednosnim papirima, na način utvrđen tablicom iz Priloga VI. Dostupnost funkcionalne centralizirane baze podataka o vrijednosnim papirima (CSDB) smatra se neophodnim preduvjetom za početak rada novih sustava prikupljanja podataka. Stoga, ako dokument o dovršenju projekta za 1. fazu projekta CSDB ne bude podnesen Upravnom vijeću preko Statističkog odbora ESSB-a (dalje u tekstu „SO“) do kraja ožujka 2005., dogovoreni će rok (kao i rokovi za ostale zahtjeve u smislu portfeljnih ulaganja) biti odgođen za onoliko vremena koliko bude kasnila predaja navedenog dokumenta. ESSB također mora, do polovine 2006. godine, procijeniti jesu li obuhvat informacija o vrijednosnim papirima u CSDB-u i mehanizmi za razmjenu podataka s državama članicama dostatni da omogućе nacionalnim središnjim bankama, ili drugim nadležnim statističkim tijelima gdje je to relevantno, udovoljavanje standardima kvalitete koji su utvrđeni ovom Smjernicom. Kako bi omogućila udovoljavanje zahtjevima u smislu vrijednosnih papira za portfeljna ulaganja koje su izdali rezidenti u europodručju, raščlanjenih prema sektoru izdavatelja, a u skladu s rokovima iz tablice 13. Priloga II., ESB će dostaviti nacionalnim središnjim bankama informacije iz CSDB-a najmanje 15 mjeseci prije referentnih datuma.
- (7) Izvješćivanje podataka o transakcijama i pozicijama imovine i/ili obveza rezidenata u europodručju u odnosu na rezidente u ostalim državama članicama europodručja neophodno je za ispunjavanje statističkih zahtjeva ESB-a iz područja portfeljnih ulaganja (i povezanih dohodaka). Podacima se koristi za sastavljanje agregirane statistike o transakcijama i pozicijama u obvezama s osnove portfeljnih ulaganja i o dugovnim stavkama u dohocima od portfeljnih ulaganja za europodručje. Spomenuto je korištenje u skladu s nacionalnim zahtjevima ili ustaljenom praksom.
- (8) CSDB, koji će se u budućnosti rabiti za različite statističke (sastavljanje i pripremu podataka) i nestatističke (ekonomska analiza, analiza financijske stabilnosti ili analiza poslovanja) potrebe, bit će stavljen na raspolaganje nacionalnim središnjim bankama. Podaci će biti na raspolaganju i nadležnim tijelima koja nisu nacionalne središnje banke, uz poštovanje eventualnih zakonskih ograničenja. To će im posebno pomoći pri pripremi zahtijevanih podataka za sastavljanje statistike o transakcijama i pozicijama s osnove portfeljnih ulaganja u europodručju. Posebno, spajanjem informacija iz CSDB-a s podacima prikupljenima po pojedinačnim vrijednosnim papirima, trebalo bi biti moguće sastaviti preciznu statistiku o transakcijama i pozicijama vrijednosnih papira za portfeljna ulaganja koje su izdali rezidenti u europodručju, a čiji su imatelji rezidenti u drugim zemljama europodručja. To će naposljetku omogućiti sastavljanje sektorske raščlambe podataka o obvezama s osnove portfeljnih ulaganja europodručja.
- (9) Korištenje pozicija platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja europodručja za sastavljanje računa ostatka svijeta u tromjesečnim financijskim računima europodručja dovodi do potrebe sastavljanja podataka o stanju međunarodnih ulaganja na tromjesečnoj osnovi. Osim toga, za financijske račune europodručja, kao i za monetarne analize, neophodno je razdvojiti depozite od kredita i utvrditi ostala ulaganja. Nadalje, vrednovanje vlasničkih udjela europodručja na temelju inozemnih izravnih ulaganja zahtijeva dodatnu raščlambu između trgovačkih društava u izravnom inozemnom vlasništvu čije dionice kotiraju na burzi i onih čije dionice ne kotiraju na burzi.
- (10) Kao doprinos godišnjem pregledu međunarodne uloge eura, potrebni su statistički podaci o transakcijama i pozicijama dužničkih vrijednosnih papira raščlanjeni po valutama kako bi se ocijenila uloga eura kao investicijske valute.
- (11) Okvir ocjenjivanja kvalitete statistike platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja europodručja te obrasca međunarodnih pričuva potrebno je definirati, u najvećoj mogućoj mjeri, u skladu s „okvirom ocjene kvalitete podataka“ koji je razvio Međunarodni monetarni fond (MMF). Nacionalne središnje banke trebale bi u suradnji s nadležnim tijelima koja nisu nacionalne središnje banke, a kada je to primjereno, ocjenjivati kvalitetu podataka koje dostavljaju. Odgovarajući kriteriji utvrdit će se za ocjenu kvalitete podataka, uključujući njihovu pravodobnost, točnost, prihvatljivost, unutarnju i vanjsku usklađenost te pouzdanost.
- (12) Nacionalne središnje banke prenose ESB-u povjerljive statističke podatke u onoj mjeri i onoliko detaljno koliko je potrebno da ESSB može obavljati svoje zadaće. Kada su nadležna tijela koja nisu nacionalne središnje banke izvor statističkih podataka koji su klasificirani kao povjerljivi, ESB-ovo korištenje takvih podataka ograničeno je obavljanjem statističkih zadaća koja se odnose na ESSB.
- (13) Potrebno je utvrditi postupak za učinkovito provođenje tehničkih izmjena priloga ovoj Smjernici, pod uvjetom da te izmjene ne mijenjaju temeljni konceptualni okvir niti utječu na teret izvještavanja koji imaju izvještajne jedinice u državama članicama. Pri provođenju tog postupka vodit će se računa o stajalištima Statističkog odbora. Nacionalne središnje banke mogu predlagati spomenute tehničke izmjene priloga ovoj Smjernici preko Statističkog odbora.
- (14) U skladu s člankom 12. stavkom 12.1. i člankom 14. stavkom 14.3. Statuta, smjernice ESB-a čine sastavni dio prava Zajednice,

DONIJELO JE OVU SMJERNICU:

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove Smjernice:

- „država članica sudionica” znači država članica koja je usvojila jedinstvenu valutu u skladu s Ugovorom,
 - značenje pojma „rezident” jednako je onom iz članka 1. Uredbe (EZ) br. 2533/98,
 - „europodručje” znači gospodarsko područje država članica sudionica i ESB-a. Područja koja pripadaju državama članicama iz europodručja, ili su s njima povezana, navedena su u tablici 10. Priloga II.,
 - „Eurosustav” znači nacionalne središnje banke država članica sudionica i ESB,
 - „prekogranična transakcija” znači svaka transakcija kojom se stvaraju ili otplaćuju potraživanja ili dugovi, u cijelosti ili djelomično, ili bilo koja transakcija koja uključuje prijenos prava nad nekom stvari između rezidenata u europodručju i rezidenata koji nisu u europodručju,
 - „prekogranične pozicije” znači stanje financijskih potraživanja od rezidenata koji nisu u europodručju i stanje financijskih obveza prema njima. Prekogranične pozicije također obuhvaćaju i: i. zemljišta, ostalu materijalnu neproizvedenu imovinu i drugu nepokretnu imovinu koja je fizički smještena izvan europodručja i koja je u vlasništvu rezidenata europodručja i/ili je smještena unutar europodručja, a u vlasništvu je rezidenata koji nisu u europodručju; i ii. monetarno zlato i posebna prava vučenja (PPV) u vlasništvu rezidenata u europodručju.
- Međutim, u mjeri potrebnoj za sastavljanje računa portfeljnih ulaganja i računa dohotka od portfeljnih ulaganja u statistici platne bilance, te računa portfeljnih ulaganja u statistici stanja međunarodnih ulaganja za europodručje, pojmovi „prekogranične pozicije” i „prekogranične transakcije” također uključuju i pozicije i transakcije imovine i/ili obveza rezidenata u europodručju u odnosu na rezidente u ostalim državama članicama iz europodručja,
- „pričuve” znači visokolikvidna, utrživa potraživanja od kreditno sposobnih subjekata, koja Eurosustav potražuje od rezidenata koji nisu u europodručju, te koja su nominirana u valutama različitim od eura, zajedno sa zlatom, pričuvnim pozicijama u MMF-u i udjelima PPV-a,
 - „ostale devizne pričuve” znači: i. potraživanja Eurosustava od rezidenata u europodručju nominirana u valutama različitim od eura; i ii. potraživanja Eurosustava od rezidenata koji nisu u europodručju, nominirana u valutama različitim od eura, koja ne zadovoljavaju kriterije likvidnosti, utrživosti i kreditne sposobnosti kao kod pričuva,
 - „obveze povezane s pričuvama” znači unaprijed određene i potencijalne kratkoročne neto odljeve Eurosustava, slične pričuvama i ostalim deviznim pričuvama Eurosustava,
 - „platna bilanca” znači statističko izvješće u kojem se, uz odgovarajuću raščlambu, izvješćuje o prekograničnim transakcijama u razdoblju koje se promatra,
 - „obrazac međunarodnih pričuva” znači statističko izvješće u kojem se, uz odgovarajuću raščlambu, izvješćuje o stanju pričuva, ostalih deviznih pričuva i obveza povezanih s pričuvama Eurosustava na referentni datum,
 - „stanje međunarodnih ulaganja” znači bilanca u kojoj se, uz odgovarajuću raščlambu, izvješćuje o stanju prekogranične financijske imovine i obveza na referentni datum,
 - prikupljanje podataka „po pojedinačnim vrijednosnim papirima” znači prikupljanje podataka raščlanjenih prema pojedinačnim vrijednosnim papirima.

Članak 2.

Statističke obveze nacionalnih središnjih banaka

1. Nacionalne središnje banke stavljaju na raspolaganje ESB-u podatke o prekograničnim transakcijama i pozicijama, kao i o stanju pričuva, ostalih deviznih pričuva i obveza povezanih s pričuvama, koji su potrebni kako bi ESB mogao sastaviti agregiranu statistiku platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja te obrazac međunarodnih pričuva europodručja. Podaci se stavljaju na raspolaganje u skladu s rokovima iz tablice 13. Priloga II.
2. Podaci moraju biti popraćeni lako dostupnim informacijama o pojedinačnim značajnim događajima i razlozima za revizije kada je veličina promjene podataka prouzročena takvim pojedinačnim značajnim događajima i revizijama znatna ili kada to zatraži ESB.

3. Podaci zahtijevani za mjesečne i tromjesečne transakcije te tromjesečne i godišnje pozicije stavljaju se na raspolaganje ESB-u na način utvrđen prilogama I., II. i III., koji su u skladu s važećim međunarodnim standardima, posebno s petim izdanjem MMF-ovog Priručnika za sastavljanje platne bilance. Posebno, zahtijevani podaci o transakcijama i pozicijama koji se odnose na sredstva s osnove portfeljnih ulaganja vrijednosnih papira europodručja, raščlanjeni prema sektoru izdavatelja koji je rezident u europodručju, stavljaju se na raspolaganje na način utvrđen odjeljcima 1.1., 1.2. i 3. Priloga I. te tablicama 1., 2., 4. i 5. Priloga II.

4. Zahtijevani podaci o platnoj bilanci stavljaju se na raspolaganje na mjesečnoj i tromjesečnoj osnovi. Tromjesečni podaci o platnoj bilanci uključuju zemljopisnu raščlambu s obzirom na protustavke, na način utvrđen tablicom 9. Priloga II. Zahtijevani podaci iz obrasca međunarodnih pričuva stavljaju se na raspolaganje prema stanju na kraju mjeseca na koji se odnose. Zahtijevani podaci o stanju međunarodnih ulaganja stavljaju se na raspolaganje tromjesečno i godišnje. Godišnji podaci o stanju međunarodnih ulaganja uključuju zemljopisnu raščlambu s obzirom na protustavke, na način utvrđen tablicom 9. Priloga II.

5. Za analizu međunarodne uloge eura kao investicijske valute, zahtijevani podaci raščlanjeni prema valutama stavljaju se na raspolaganje polugodišnje, na način iznesen u tablici 6. Priloga II.

6. Od ožujka 2008., počevši s podacima koji se odnose na transakcije iz siječnja 2008. i pozicijama s kraja 2007., sustavi prikupljanja podataka o portfeljnim ulaganjima prilagođavaju se jednom od modela koji su izneseni u tablici iz Priloga VI.

Članak 3.

Pravodobnost

1. Podaci potrebni za sastavljanje mjesečne platne bilance europodručja stavljaju se na raspolaganje ESB-u do kraja radnog vremena tridesetog radnog dana od kraja mjeseca na koji se podaci odnose.

2. Podaci potrebni za sastavljanje tromjesečne platne bilance europodručja stavljaju se na raspolaganje ESB-u u roku od tri mjeseca od kraja tromjesečja na koje se podaci odnose.

3. Podaci potrebni za sastavljanje obrasca međunarodnih pričuva Eurosustava stavljaju se na raspolaganje ESB-u u roku tri tjedna od kraja mjeseca na koji se podaci odnose.

4. Od 1. siječnja 2005. podaci potrebni za izradu tromjesečnog stanja međunarodnih ulaganja europodručja stavljaju se na raspolaganje ESB-u u roku od tri mjeseca od kraja tromjesečja na koje se podaci odnose.

5. Godišnji podaci potrebni za izradu stanja međunarodnih ulaganja europodručja stavljaju se na raspolaganje ESB-u u roku od devet mjeseci od kraja godine na koju se podaci odnose.

6. Podaci o transakcijama i pozicijama povezanim s dužničkim vrijednosnim papirima raščlanjenima prema valuti izdanja i sektoru izdavatelja stavljaju se na raspolaganje ESB-u u roku od šest mjeseci od kraja razdoblja na koje se podaci odnose.

7. Revizije koje se tiču platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja europodručja stavljaju se na raspolaganje ESB-u u skladu s vremenskim rasporedom koji je utvrđen Prilogom IV.

8. Nacionalno prikupljanje ovih podataka organizira se tako da je moguće poštivanje navedenih rokova.

Članak 4.

Suradnja s nadležnim tijelima koja nisu nacionalne središnje banke

1. Kada su izvori dijela ili svih podataka opisanih u članku 2. nadležna tijela koja nisu nacionalne središnje banke, nacionalne središnje banke uspostavljaju primjeren način suradnje s tim tijelima kako bi se osigurala stalna struktura prijenosa podataka koja udovoljava standardima ESB-a, posebno u smislu kvalitete podataka, te svim drugim zahtjevima ESB-a iznesenima u ovoj Smjernici, osim ako je istovjetan rezultat već postignut na temelju nacionalnog zakonodavstva.

2. Nacionalne središnje banke odgovorne su osigurati da koncepti, metodologija i prikupljanje podataka te njihovo sastavljanje, analiza i prijenos budu održavani i razvijani na području financijskog računa platne bilance, povezanih dohoda i stanja međunarodnih ulaganja.

3. Kada su nadležna tijela koja nisu nacionalne središnje banke izvor statističkih podataka koji su klasificirani kao povjerljivi, ESB se smije takvim podacima koristiti isključivo za obavljanje statističkih zadaća koje se odnose na ESSB, osim ako je izvještajna jedinica ili neka druga fizička ili pravna osoba, subjekt ili podružnica koja je dostavila podatke, pod pretpostavkom da ju je moguće identificirati, dala izričitu suglasnost za korištenje navedenih podataka u druge svrhe.

Članak 5.

Standardi prijenosa

Zahtijevani statistički podaci stavljaju se na raspolaganje ESB-u u obliku koji je u skladu sa zahtjevima iz Priloga IV.

Članak 6.**Kvaliteta statističkih podataka**

1. Ne dovodeći u pitanje nadzorne zadaće ESB-a utvrđene u Prilogu V., nacionalne središnje banke u suradnji s nadležnim tijelima koja nisu nacionalne središnje banke, kako su određena člankom 4. i gdje je to relevantno, osiguravaju nadzor i ocjenu kvalitete statističkih podataka koji se stavljaju na raspolaganje ESB-u. ESB na sličan način ocjenjuje podatke koji se odnose na platnu bilancu, statistiku stanja međunarodnih ulaganja i međunarodne pričuve europodručja. Ocjena se daje pravodobno. Izvršni odbor ESB-a izvještava Upravno vijeće jednom godišnje o kvaliteti podataka.

2. Ocjena kvalitete podataka o transakcijama i pozicijama s osnove portfeljnih ulaganja, kao i o povezanim dohocima, ovisi o dovoljnom obuhvatu informacija o vrijednosnim papirima u CSDB-u. ESB, kao upravitelj CSDB-a, počevši od lipnja 2006., prati je li obuhvat informacija o vrijednosnim papirima dovoljan da omogući nacionalnim središnjim bankama, ili drugim nadležnim tijelima gdje je to relevantno, da u potpunosti zadovolje standarde kvalitete utvrđene ovom Smjernicom.

3. Pri dostavljanju podataka o transakcijama i pozicijama povezanima sa sredstvima s osnove portfeljnih ulaganja u vrijednosne papire europodručja, raščlanjenih prema sektoru izdavaatelja koji je rezident u europodručju, dopušteno je korištenje procjena, dok sustavi prikupljanja podataka o portfeljnim ulaganjima po pojedinačnim vrijednosnim papirima ne postanu obvezni.

4. Pri dostavljanju podataka o valuti izdanja povezano s podacima o portfeljnim ulaganjima dopušteno je korištenje procjena, dok sustavi prikupljanja podataka o portfeljnim ulaganjima po pojedinačnim vrijednosnim papirima ne postanu obvezni.

5. Nadzor kvalitete statističkih podataka koji provodi ESB može uključivati kontrolu revizija predmetnih podataka: prvo,

kako bi se uključila najnovija ocjena statističkih podataka i time poboljšala njihova kvaliteta; a drugo, kako bi se osigurala što veća dosljednost između odgovarajućih stavki platne bilance za svako od različitih izvještajnih razdoblja.

Članak 7.**Pojednostavnjeni postupak izmjena**

Uzimajući u obzir stajališta Statističkog odbora, Izvršni odbor ESB-a ima pravo unijeti tehničke izmjene u priloge ovoj Smjernici pod uvjetom da takve izmjene ne mijenjaju temeljni konceptualni okvir i ne utječu na teret izvještavanja izvještajnih jedinica u državama članicama.

Članak 8.**Stavljanje izvan snage**

Ovim se stavlja izvan snage Smjernica ESB/2003/7.

Članak 9.**Stupanje na snagu**

Ova Smjernica stupa na snagu 1. rujna 2004.

Članak 10.**Adresati**

Ova je Smjernica upućena nacionalnim središnjim bankama država članica sudionica.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 16. srpnja 2004.

Za Upravno vijeće ESB-a

Predsjednik ESB-a

Jean-Claude TRICHET

PRILOG I.

Statistički zahtjevi Europske središnje banke**1. Statistika platne bilance**

Europska središnja banka (ESB) zahtijeva statistiku platne bilance u dva izvještajna razdoblja: mjesečno i tromjesečno, za odgovarajuća referentna kalendarska razdoblja. Godišnji podaci prikupljaju se zbrajanjem tromjesečnih podataka koje su države članice dostavile za dotičnu godinu. Statistika platne bilance trebala bi u najvećoj mogućoj mjeri biti u skladu s ostalom statistikom predviđenom za vođenje monetarne politike.

1.1. Mjesečna statistika platne bilance**Cilj**

Cilj je mjesečne platne bilance europodručja prikaz glavnih stavki koje utječu na monetarne uvjete i devizna tržišta (vidjeti Prilog II. tablicu 1.).

Zahtjevi

Ključno je da podaci budu primjereni za upotrebu pri izračunu platne bilance europodručja.

S obzirom na kratke rokove za dostavu mjesečnih podataka o platnoj bilanci, te činjenicu da su oni izrazito agregirane prirode te da se rabe za potrebe monetarne politike i za devizne operacije, ESB dopušta određena odstupanja od međunarodnih standarda (vidjeti članak 2. stavak 3. ove Smjernice), gdje je to neizbježno. Pri knjiženju se ne zahtijeva strogo poštovanje obračunskog ili transakcijskog načela. U dogovoru s ESB-om nacionalne središnje banke (NSB) mogu dostaviti podatke o tekućem i financijskom računu na osnovi namire. Gdje je to potrebno kako bi se poštovali rokovi, ESB će prihvatiti procjenu ili privremene podatke.

Kod svake osnovne kategorije transakcija zahtijevaju se imovina i obveze (ili prihodi i rashodi po stavkama tekućeg računa). Općenito, ovo iziskuje od nacionalnih središnjih banaka da se kod vanjskih transakcija razlikuju transakcija s rezidentima u drugim državama članicama iz europodručja i transakcija izvan europodručja. Nacionalne središnje banke to moraju dosljedno činiti.

Kada dođe do promjene članstva u europodručju, od nacionalnih središnjih banaka zahtijeva se da izmijene definiciju država u sastavu europodručja od dana stupanja na snagu promjene članstva. Od nacionalnih središnjih banaka iz europodručja u njegovom prijašnjem sastavu i od novih država članica sudionica zahtijevaju se najbolje procjene povijesnih podataka koji se odnose na prošireno europodručje.

Kako bi se omogućilo smisleno agregiranje mjesečnih podataka o portfeljnim ulaganjima koji se odnose na europodručje, potrebno je napraviti razliku između transakcija vrijednosnim papirima koje su izdali rezidenti u europodručju i transakcija vrijednosnim papirima koje su izdali rezidenti koji nisu u europodručju. Statistika neto transakcija sredstava s osnove portfeljnih ulaganja europodručja sastavlja se agregiranjem iskazanih neto transakcija vrijednosnim papirima koje su izdali rezidenti koji nisu u europodručju. Statistika neto transakcija obveza s osnove portfeljnih ulaganja europodručja sastavlja se konsolidacijom neto transakcija u ukupnim nacionalnim obvezama i neto transakcija vrijednosnim papirima koje su izdali i kupili rezidenti u europodručju.

Jednak izvještajni zahtjev i metoda sastavljanja za agregirane podatke primjenjuju se i za dohodak od portfeljnih ulaganja.

Kako bi se sastavio monetarni prikaz platne bilance, nacionalne središnje banke moraju dostaviti podatke raščlanjene prema institucionalnim sektorima. Za mjesečnu platnu bilancu sektorska raščlamba je sljedeća:

- kod izravnih ulaganja: i. monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke); i ii. ostali sektori,
- kod sredstava na osnovi portfeljnih ulaganja: i. monetarne vlasti; ii. monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke); i iii. nemonetarne financijske institucije,
- kod ostalih ulaganja: i. monetarne vlasti; ii. monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke); iii. opća država; i iv. ostali sektori.

Kako bi se izradila raščlamba platne bilance po sektorima, čime bi se omogućila izrada monetarnog prikaza, od nacionalnih središnjih banaka zahtijeva se da, od datuma utvrđenih u tablici 13. Priloga II. ovoj Smjernici, dostavljaju podatke o neto transakcijama vrijednosnim papirima za portfeljna ulaganja koje su izdali rezidenti u europodručju, raščlanjene prema institucionalnom sektoru kojem pripada izdavatelj. Dodatno, obveze s osnove portfeljnih ulaganja uključuju raščlambu prema institucionalnom sektoru domaćih izdavatelja.

Statistika neto transakcija obveza s osnove portfeljnih ulaganja europodručja raščlanjena prema sektorima tada se sastavlja konsolidacijom ukupnih neto nacionalnih obveza dotičnih sektora i pripadajućih neto transakcija vrijednosnim papirima koje su izdali i kupili rezidenti u europodručju.

Od ožujka 2008., za transakcije koje se odnose na siječanj 2008., nacionalne središnje banke (i druga nadležna nacionalna tijela, gdje je to primjereno) prikupljaju podatke o portfeljnim ulaganjima u skladu s jednim od modela iznesenih u tablici iz Priloga VI.

1.2. Tromjesečna statistika platne bilance

Cilj

Cilj je tromjesečne platne bilance europodručja dostavljanje detaljnijih informacija, kako bi se omogućila daljnja analiza vanjskih transakcija. Ova statistika posebno pridonosi sastavljanju sektorskih i financijskih računa europodručja i zajedničkom objavljivanju platne bilance EU-a/europodručja u suradnji s Komisijom Europskih zajednica (Eurostatom).

Zahtjevi

Tromjesečna statistika platne bilance se mora, u najvećoj mogućoj mjeri, uskladiti s međunarodnim standardima (vidjeti članak 2. stavak 3. ove Smjernice). Potrebna raščlamba tromjesečne statistike platne bilance prikazana je u tablici 2. Priloga II. Usklađeni koncepti i definicije koji se rabe za kapitalni račun i financijski račun izneseni su u Prilogu III.

Raščlamba tromjesečnog tekućeg računa jednaka je onoj koja se zahtijeva za mjesečne podatke. Međutim, za dohotke na tromjesečnoj osnovi potrebna je detaljnija raščlamba.

Kod financijskog računa ESB slijedi zahtjeve petog izdanja Priručnika za sastavljanje platne bilance (dalje u tekstu „BPM5”) Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) za stavku „ostala ulaganja”. Postoji razlika u prikazu raščlambe (tj. sektor kao glavni prioritet). Međutim, ova sektorska raščlamba u skladu je s raščlambom prema BPM5, koja daje prednost instrumentima. Kao i kod prikaza iz BPM5, gotovinu i depozite treba odijeliti od kredita i drugih ulaganja.

Od nacionalnih središnjih banaka zahtijeva se da u svojoj tromjesečnoj statistici platne bilance razlikuju transakcije s državama članicama sudionicama i ostale vanjske transakcije. Kao i kod mjesečnih podataka, i kod tromjesečnih podataka s područja portfeljnih ulaganja potrebno je razlikovati transakcije vrijednosnim papirima koje su izdali rezidenti u europodručju i transakcije vrijednosnim papirima koje su izdali rezidenti koji nisu u europodručju. Statistika neto transakcija sredstava s osnove portfeljnih ulaganja europodručja sastavlja se agregiranjem iskazanih neto transakcija vrijednosnim papirima koje su izdali rezidenti koji nisu u europodručju. Statistika neto transakcija obveza s osnove portfeljnih ulaganja europodručja sastavlja se konsolidacijom neto transakcija u ukupnim nacionalnim obvezama i neto transakcija vrijednosnim papirima koje su izdali i kupili rezidenti u europodručju.

Jednak izvještajni zahtjev i metoda sastavljanja za agregirane podatke primjenjuju se i za dohodak od portfeljnih ulaganja.

Kod izravnih ulaganja od nacionalnih središnjih banaka zahtijeva se da tromjesečno dostave sektorsku raščlambu na „monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke) i nemonetarne financijske institucije”. Kod „sredstava s osnove portfeljnih ulaganja” i „ostalih ulaganja” raščlamba izvješća prema institucionalnim sektorima slijedi standardne elemente MMF-a, što obuhvaća: i. monetarne vlasti; ii. monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke); iii. opću državu; i iv. ostale sektore.

Za izradu statistike neto transakcija obveza s osnove portfeljnih ulaganja europodručja raščlanjene prema sektoru izdavatelja, rezidenata u europodručju, zahtjevi u smislu tromjesečnih podataka jednaki su onima koji vrijede za mjesečnu platnu bilancu.

Za platnu bilancu europodručja podatke o obračunatim prihodima od ulaganja potrebno je dostavljati tromjesečno. U skladu sa sustavom nacionalnih računa BPM5 preporučuje da se kamata knjiži na temelju obračunskog načela. Ovaj zahtjev utječe na tekući račun (dohodak od ulaganja) kao i na financijski račun.

2. **Obrazac međunarodnih pričuva**

Cilj

Obrazac međunarodnih pričuva je mjesečno izvješće o pričuvama, ostalim deviznim pričuvama i obvezama povezanim s pričuvama koje drže nacionalne središnje banke i ESB, a koji slijedi prikaz zajedničkog obrasca „Međunarodnih pričuva i devizne likvidnosti” MMF-a i Banke za međunarodne namire. Ove informacije dopunjuju podatke o pričuvama obuhvaćene statistikom platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja europodručja.

Zahtjevi

Pričuve europodručja su visokolikvidna, utrživa potraživanja od kreditno sposobnih subjekata koja potražuju ESB („udružene pričuve”) i nacionalne središnje banke („neudružene pričuve”) od rezidenata koji nisu u europodručju, nominirana u stranoj valuti (tj. u valuti koja nije euro), zlato, pričuvene pozicije u MMF-u i udjeli PPV-a. One mogu uključivati pozicije u izvedenim financijskim instrumentima. Statistika o pričuvama izrađuje se na bruto osnovi, bez netiranja obveza povezanih s pričuvama. Raščlamba podataka koja se zahtijeva od nacionalnih središnjih banaka prikazana je u Prilogu II. tablici 3. odjeljku I.A.

Devizna imovina Eurosustava koja ne odgovara ovoj definiciji, to jest: i. potraživanja od rezidenata u europodručju; i ii. potraživanja od rezidenata koji nisu u europodručju i koja ne zadovoljavaju kriterije likvidnosti, utrživosti i kreditne sposobnosti, u obrascu međunarodnih pričuva spadaju u stavku „ostale devizne pričuve” (Prilog II. tablica 3. odjeljak I.B.).

Potraživanja od nerezidenata nominirana u eurima i stanja u stranoj valuti u posjedu vlada država članica sudionica ne smatraju se pričuvama. Takvi se iznosi knjiže kao „ostala ulaganja” ako su to potraživanja od rezidenata koji nisu u europodručju.

Dodatno, informacije o unaprijed određenim i potencijalnim kratkoročnim neto odljevima Eurosustava koji su povezani s pričuvama i ostalim deviznim pričuvama Eurosustava, tj. o takozvanim „obvezama povezanim s pričuvama”, treba dostaviti u skladu s Prilogom II. tablicom 3. odjeljcima od II. do IV.

3. **Statistika stanja međunarodnih ulaganja**

Cilj

Stanje međunarodnih ulaganja je izvješće o inozemnoj imovini i obvezama europodručja u cjelini, za potrebe analize monetarne politike i deviznog tržišta. Ono posebno pridonosi procjeni vanjske ranjivosti država članica i praćenju količine likvidnih sredstava u inozemstvu u posjedu pojedinog sektora imatelja novca. Ovi su statistički podaci ključni za sastavljanje računa za ostatak svijeta u tromjesečnim financijskim računima europodručja, a mogu također pomoći i pri sastavljanju tokova platne bilance.

Zahtjevi

ESB zahtijeva tromjesečnu i godišnju statistiku stanja međunarodnih ulaganja, na temelju stanja na kraju razdoblja.

Podaci o stanju međunarodnih ulaganja u najvećoj su mogućoj mjeri usklađeni s međunarodnim standardima (vidjeti članak 2. stavak 3. ove Smjernice). ESB sastavlja statistiku stanja međunarodnih ulaganja za europodručje u cjelini. Raščlamba stanja međunarodnih ulaganja za europodručje prikazana je u tablici 4. Priloga II.

Stanje međunarodnih ulaganja prikazuje financijsko stanje na kraju referentnog razdoblja, vrednovano prema cijeni na kraju razdoblja. Promjene vrijednosti stanja mogu biti posljedica sljedećih čimbenika. Prvo, dio promjene vrijednosti tijekom referentnog razdoblja posljedica je financijskih transakcija koje su provedene i knjižene u platnoj bilanci. Drugo, dio promjene stanja na početku i na kraju zadanog razdoblja uzrokuju promjene cijena prikazane financijske imovine i obveza. Treće, u slučaju da su stanja nominirana u valutama različitim od obračunske jedinice koja se rabi za stanje međunarodnih ulaganja, promjene deviznog tečaja u odnosu na druge valute također će utjecati na vrijednosti. Naposljetku, bilo kakva druga promjena, koja nije posljedica spomenutih čimbenika, smatrat će se posljedicom „ostalnih usklađivanja”.

Pravilno usklađivanje financijskih tokova sa stanjima europodručja zahtijeva razlikovanje između promjena vrijednosti nastalih zbog cijene, zbog promjene deviznog tečaja i zbog ostalih usklađivanja.

Obuhvat stanja međunarodnih ulaganja trebao bi biti što je moguće bliži obuhvatu tromjesečnih tokova platne bilance. Koncepti, definicije i raščlambe u skladu su s onima koje se rabe za tromjesečne tokove platne bilance. Podaci o stanju međunarodnih ulaganja moraju, u najvećoj mogućoj mjeri, biti u skladu s ostalim statistikama, kao što su novčana i bankovna statistika, financijski računi i nacionalni računi.

Kao i u slučaju mjesečne i tromjesečne platne bilance, i kod statistike stanja međunarodnih ulaganja od nacionalnih središnjih banaka zahtijeva se da uočavaju razliku između stanja u odnosu na države članice sudionice i svih ostalih inozemnih stanja. U računima portfeljnih ulaganja treba napraviti razliku između vrijednosnih papira koje su izdali rezidenti u europodručju i vrijednosnih papira koje su izdali rezidenti koji nisu u europodručju. Statistika neto sredstava s osnove portfeljnih ulaganja europodručja sastavlja se agregiranjem iskazanih neto sredstava s osnove vrijednosnih papira koje su izdali rezidenti koji nisu u europodručju. Statistika neto obveza s osnove portfeljnih ulaganja europodručja sastavlja se konsolidacijom ukupnih neto nacionalnih obveza i neto vrijednosnih papira koje su izdali i kupili rezidenti u europodručju.

Od nacionalnih središnjih banaka zahtijeva se da dostave tromjesečne i godišnje podatke o „sredstvima s osnove izravnih ulaganja”, „sredstvima s osnove portfeljnih ulaganja” i „sredstvima s osnove ostalih ulaganja” prema istoj sektorskoj raščlambi koja se koristi za tromjesečne tokove platne bilance.

ESB, za potrebe sastavljanja sektorske raščlambe neto obveza s osnove portfeljnih ulaganja europodručja, postavlja nacionalnim središnjim bankama jednake zahtjeve u vezi s podacima o stanju međunarodnih ulaganja kao i kod tokova platne bilance, prema odredbama članka 2. stavka 6. ove Smjernice.

Sredstva i obveze s osnove portfeljnih ulaganja u okviru stanja međunarodnih ulaganja sastavljaju se isključivo iz podataka o stanjima.

Od kraja ožujka 2008. nacionalne središnje banke (i ostala nadležna nacionalna statistička tijela, gdje je to primjereno) prikupljaju najmanje tromjesečno podatke o stanju sredstava i obveza s osnove portfeljnih ulaganja po pojedinačnim vrijednosnim papirima, prema jednom od modela koji su izneseni u tablici iz Priloga VI.

PRILOG II.

ZAHTIJEVANA RAŠČLAMBA

TABLICA 1.

Mjesečni nacionalni doprinosi platnoj bilanci europodručja ⁽¹⁾

	Prihodi	Rashodi	Neto
I. Tekući račun			
Roba	izvan	izvan	izvan
Usluge	izvan	izvan	izvan
Dohodak			
Naknade zaposlenima	izvan	izvan	izvan
Dohodak od ulaganja			
— Izravna ulaganja	izvan	izvan	izvan
— Portfeljna ulaganja	izvan		nacionalno
— Ostala ulaganja	izvan	izvan	izvan
Tekući transferi	izvan	izvan	izvan
II. Kapitalni račun	izvan	izvan	izvan
	Neto imovina	Neto obveze	Neto
III. Financijski račun			
Izravna ulaganja			izvan
U inozemstvo			izvan
— Vlasnički kapital			izvan
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)			izvan
ii. Ostali sektori			izvan
— Zadržana dobit			izvan
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)			izvan
ii. Ostali sektori			izvan
— Ostali kapital			izvan
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)			izvan
ii. Ostali sektori			izvan
U državi koja podnosi izvješće			izvan
— Vlasnički kapital			izvan
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)			izvan
ii. Ostali sektori			izvan
— Zadržana dobit			izvan
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)			izvan
ii. Ostali sektori			izvan
— Ostali kapital			izvan
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)			izvan
ii. Ostali sektori			izvan

	Neto imovina	Neto obveze	Neto
Portfeljna ulaganja ⁽²⁾	izvan/unutar	nacionalno	
Vlasnički vrijednosni papiri	izvan/unutar	nacionalno	
i. Monetarne vlasti	izvan/unutar	—	
ii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan/unutar	nacionalno	
iii. Nemonetarne financijske institucije	izvan/unutar	nacionalno	
Dužnički vrijednosni papiri	izvan/unutar	nacionalno	
— Obveznice i zadužnice	izvan/unutar	nacionalno	
i. Monetarne vlasti	izvan/unutar	—	
ii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan/unutar	nacionalno	
iii. Nemonetarne financijske institucije	izvan/unutar	nacionalno	
— Instrumenti tržišta novca	izvan/unutar	nacionalno	
i. Monetarne vlasti	izvan/unutar	—	
ii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan/unutar	nacionalno	
iii. Nemonetarne financijske institucije	izvan/unutar	nacionalno	
Izvedeni financijski instrumenti			nacionalno
Ostala ulaganja	izvan	izvan	izvan
Monetarne vlasti	izvan	izvan	
Opća država	izvan	izvan	
Od toga:			
Gotovina i depoziti	izvan		
Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan	izvan	
— Dugoročni	izvan	izvan	
— Kratkoročni	izvan	izvan	
Ostali sektori	izvan	izvan	
Od toga:			
Gotovina i depoziti	izvan		
Pričuve	izvan		

⁽¹⁾ „Izvan” znači transakcije s rezidentima koji nisu u europodručju (kod sredstava s osnove portfeljnih ulaganja i povezanih dohodaka to se odnosi na rezidentnost izdavatelja).

„Unutar” znači transakcije između različitih država članica iz europodručja.

„Nacionalno” znači sve prekogranične transakcije rezidenata u državi članici sudionici (rabi se samo u vezi s obvezama na računu portfeljnih ulaganja i neto stanjem računa izvedenih financijskih instrumenata).

⁽²⁾ Raščlamba prema sektorima na temelju: i. imatelja iz europodručja u slučaju sredstava s osnove portfeljnih ulaganja izvan europodručja; i ii. izdavatelja iz europodručja u slučaju sredstava i obveza s osnove portfeljnih ulaganja unutar europodručja.

TABLICA 2.
Tromjesečni nacionalni doprinosi platnoj bilanci europodručja (1)

	Prihodi	Rashodi	Neto
I. Tekući račun			
Roba	izvan	izvan	izvan
Usluge	izvan	izvan	izvan
Dohodak			
Naknade zaposlenima	izvan	izvan	izvan
Dohodak od ulaganja			
— Izravna ulaganja	izvan	izvan	izvan
— Dohodak od vlasničkih ulaganja	izvan	izvan	izvan
— Dohodak od dužničkih ulaganja (kamate)	izvan	izvan	izvan
— Portfeljna ulaganja	izvan		nacionalno
— Dohodak od vlasničkih ulaganja (dividende)	izvan		nacionalno
— Dohodak od dužničkih ulaganja (kamate)	izvan		nacionalno
— Obveznice i zadužnice	izvan		nacionalno
— Instrumenti tržišta novca	izvan		nacionalno
— Ostala ulaganja	izvan	izvan	izvan
Tekući transferi	izvan	izvan	izvan
II. Kapitalni račun	izvan	izvan	izvan
	Neto imovina	Neto obveze	Neto
III. Financijski račun			
Izravna ulaganja			izvan
U inozemstvo			izvan
— Vlasnički kapital			izvan
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)			izvan
ii. Ostali sektori			izvan
— Zadržana dobit			izvan
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)			izvan
ii. Ostali sektori			izvan
— Ostali kapital			izvan
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)			izvan
ii. Ostali sektori			izvan
U državi koja podnosi izvješće			izvan
— Vlasnički kapital			izvan
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)			izvan
ii. Ostali sektori			izvan

	Neto imovina	Neto obveze	Neto
— Zadržana dobit			izvan
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)			izvan
ii. Ostali sektori			izvan
— Ostali kapital			izvan
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)			izvan
ii. Ostali sektori			izvan
Portfeljna ulaganja (²)	izvan/unutar	nacionalno	
Vlasnički vrijednosni papiri	izvan/unutar	nacionalno	
i. Monetarne vlasti	izvan/unutar	—	
ii. Opća država	izvan/unutar	—	
iii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan/unutar	nacionalno	
iv. Ostali sektori	izvan/unutar	nacionalno	
Dužnički vrijednosni papiri	izvan/unutar	nacionalno	
— Obveznice i zadužnice	izvan/unutar	nacionalno	
i. Monetarne vlasti	izvan/unutar	nacionalno	
ii. Opća država	izvan/unutar	nacionalno	
iii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan/unutar	nacionalno	
iv. Ostali sektori	izvan/unutar	nacionalno	
— Instrumenti tržišta novca	izvan/unutar	nacionalno	
i. Monetarne vlasti	izvan/unutar	nacionalno	
ii. Opća država	izvan/unutar	nacionalno	
iii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan/unutar	nacionalno	
iv. Ostali sektori	izvan/unutar	nacionalno	
Izvedeni financijski instrumenti			nacionalno
i. Monetarne vlasti			nacionalno
ii. Opća država			nacionalno
iii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)			nacionalno
iv. Ostali sektori			nacionalno
Ostala ulaganja	izvan	izvan	izvan
i. Monetarne vlasti	izvan	izvan	
— Krediti/gotovina i depoziti	izvan	izvan	
— Ostala imovina/obveze	izvan	izvan	
ii. Opća država	izvan	izvan	
— Trgovinski krediti	izvan	izvan	
— Krediti/gotovina i depoziti	izvan	izvan	
— Krediti	izvan		
— Gotovina i depoziti	izvan		
— Ostala imovina/obveze	izvan	izvan	

	Neto imovina	Neto obveze	Neto
iii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan	izvan	
— Krediti/gotovina i depoziti	izvan	izvan	
— Ostala imovina/obveze	izvan	izvan	
iv. Ostali sektori	izvan	izvan	
— Trgovinski krediti	izvan	izvan	
— Krediti/gotovina i depoziti	izvan	izvan	
— Krediti	izvan		
— Gotovina i depoziti	izvan		
— Ostala imovina/obveze	izvan	izvan	
Pričuve	izvan		
Monetarno zlato	izvan		
Posebna prava vučenja	izvan		
Pričuvna pozicija u Međunarodnom monetarnom fondu (MMF)	izvan		
— Devize	izvan		
— Gotovina i depoziti	izvan		
— Kod monetarnih vlasti	izvan		
— Vrijednosni papiri	izvan		
— Vlasnički vrijednosni papiri	izvan		
— Obveznice i zadužnice	izvan		
— Instrumenti tržišta novca	izvan		
— Izvedeni financijski instrumenti	izvan		
Ostala potraživanja	izvan		

(¹) „Izvan” znači transakcije s rezidentima koji nisu u europodručju (kod sredstava s osnove portfeljnih ulaganja i povezanih dohodaka to se odnosi na rezidentnost izdavatelja).

„Unutar” znači transakcije između različitih država članica iz europodručja.

„Nacionalno” znači sve prekogranične transakcije rezidenata u državi članici sudionici (rabi se samo u vezi s obvezama na računu portfeljnih ulaganja i neto stanjem računa izvedenih financijskih instrumenata).

(²) Raščlamba prema sektorima na temelju: i. imatelja iz europodručja u slučaju sredstava s osnove portfeljnih ulaganja izvan europodručja; i ii. izdavatelja iz europodručja u slučaju sredstava i obveza s osnove portfeljnih ulaganja unutar europodručja.

TABLICA 3.

Mjesečne međunarodne pričuve Eurosustava; obveze europa područja povezane s pričuvamaI. *Službene pričuve i ostale devizne pričuve (približna tržišna vrijednost)***A. Službene pričuve**

1. Devizne pričuve (u konvertibilnoj stranoj valuti)
 - (a) Vrijednosni papiri, od toga:
 - izdavatelj sa sjedištem u europa području
 - (b) Ukupna gotovina i depoziti kod:
 - i. ostalih nacionalnih središnjih banaka, Banke za međunarodne namire (BIS) i MMF-a
 - ii. banaka koje imaju sjedište u europa području, a nalaze se u inozemstvu
 - iii. banaka koje imaju sjedište i nalaze se izvan europa područja
2. Pričuvna pozicija u MMF-u
3. Posebna prava vučenja
4. Zlato (uključujući depozite u zlatu i ugovore o razmjeni zlata)
5. Ostale pričuve
 - (a) izvedeni financijski instrumenti
 - (b) krediti nerezidentnim nebankarskim institucijama
 - (c) ostalo

B. Ostale devizne pričuve

- (a) vrijednosni papiri koji nisu uključeni u službene pričuve
- (b) depoziti koji nisu uključeni u službene pričuve
- (c) krediti koji nisu uključeni u službene pričuve
- (d) izvedeni financijski instrumenti koji nisu uključeni u službene pričuve
- (e) zlato koje nije uključeno u službene pričuve
- (f) ostalo

II. *Unaprijed određeni kratkoročni neto odljevi deviznih pričuva (nominalna vrijednost)*

	Ukupno	Raščlamba prema dospjeću (prema preostalom dospjeću, gdje je to primjenjivo)		
		Do jednog mjeseca	Dulje od jednog i do tri mjeseca	Dulje od tri mjeseca i do jedne godine
1. Devizni krediti, vrijednosni papiri i depoziti				
— Odljevi (-) Glavnica				
Kamata				
— Priljevi (+) Glavnica				
Kamata				
2. Ukupne kratke i duge pozicije forvarda i ročnica u stranoj valuti u odnosu na domaću valutu (uključujući terminsku stranu valutnog ugovora o razmjeni)				
(a) Kratke pozicije (-)				
(b) Duge pozicije (+)				

	Raščlamba prema dospijeću (prema preostalom dospijeću, gdje je to primjenjivo)			
	Ukupno	Do jednog mjeseca	Dulje od jednog i do tri mjeseca	Dulje od tri mjeseca i do jedne godine
3. Ostalo (precizirati)				
— Odljevi s osnove repo poslova (-)				
— Priljevi s osnove obratnih repo poslova (+)				
— Trgovinski krediti (-)				
— Trgovinski krediti (+)				
— Ostale obveze (-)				
— Ostala potraživanja (+)				

III. *Potencijalni kratkoročni neto odljevi deviznih pričuva (nominalna vrijednost)*

	Raščlamba prema dospijeću (prema preostalom dospijeću, gdje je to primjenjivo)			
	Ukupno	Do jednog mjeseca	Dulje od jednog i do tri mjeseca	Dulje od tri mjeseca i do jedne godine
1. Potencijalne devizne obveze				
(a) Garancije dane kao kolateral za dug s dospelom do jedne godine				
(b) Ostale potencijalne obveze				
2. Izdani devizni vrijednosni papiri s ugrađenim opcijama (obveznice s opcijom prodaje prije dospjeća)				
3.1. Nepovučene, bezuvjetne kreditne linije koje su odobrile:				
(a) druge nacionalne monetarne vlasti, BIS, MMF i druge međunarodne organizacije				
— druge nacionalne monetarne vlasti (+)				
— BIS (+)				
— MMF (+)				
(b) banke i druge financijske institucije sa sjedištem u državi koja podnosi izvješće (+)				
(c) banke i druge financijske institucije sa sjedištem izvan države koja podnosi izvješće (+)				
3.2. Nepovučene, bezuvjetne kreditne linije odobrene:				
(a) drugim nacionalnim monetarnim vlastima, BIS-u, MMF-u i drugim međunarodnim organizacijama				
— drugim nacionalnim monetarnim vlastima (-)				
— BIS-u (-)				
— MMF-u (-)				
(b) bankama i drugim financijskim institucijama sa sjedištem u državi koja podnosi izvješće (-)				
(c) bankama i drugim financijskim institucijama sa sjedištem izvan države koja podnosi izvješće (-)				

	Ukupno	Raščlamba prema dospjeću (prema preostalom dospjeću, gdje je to primjenjivo)		
		Do jednog mjeseca	Dulje od jednog i do tri mjeseca	Dulje od tri mjeseca i do jedne godine
4. Ukupne kratke i duge pozicije opcija u stranoj valuti u odnosu na domaću valutu (a) Kratke pozicije i. kupljene opcije prodaje ii. prodane opcije kupnje (b) Duge pozicije i. kupljene opcije kupnje ii. prodane opcije prodaje				
PRO MEMORIA: kod novčanih opcija 1. Prema važećem deviznom tečaju (a) kratka pozicija (b) duga pozicija 2. + 5 % (deprecijacija od 5 %) (a) kratka pozicija (b) duga pozicija 3. – 5 % (aprecijacija od 5 %) (a) kratka pozicija (b) duga pozicija 4. + 10 % (deprecijacija od 10 %) (a) kratka pozicija (b) duga pozicija 5. – 10 % (aprecijacija od 10 %) (a) kratka pozicija (b) duga pozicija 6. Ostalo (precizirati) (a) kratka pozicija (b) duga pozicija				

IV. Bilješke

1. Podaci koje je potrebno objavljivati standardno periodično i pravodobno:

- (a) kratkoročni dug u domaćoj valuti indeksiran uz devizni tečaj
- (b) financijski instrumenti nominirani u stranoj valuti, a namireni drugim sredstvima (npr. u domaćoj valuti)
 - forvardi bez isporuke sredstava
 - i. kratke pozicije
 - ii. duge pozicije
 - ostali instrumenti
- (c) založena imovina
 - uključena u pričuve
 - uključena u ostale devizne pričuve

- (d) vrijednosni papiri koji su predmet posudbe ili repo posla
 - posuđeni ili repo i obuhvaćeni odjeljkom I.
 - posuđeni ili repo, ali nisu obuhvaćeni odjeljkom I.
 - primljeni ili stečeni i obuhvaćeni odjeljkom I.
 - primljeni ili stečeni, ali nisu obuhvaćeni odjeljkom I.
 - (e) izvedeni financijski instrumenti (neto, po tržišnoj vrijednosti)
 - forvardi
 - ročnice
 - ugovori o razmjeni
 - opcije
 - ostalo
 - (f) izvedeni financijski instrumenti (forvardi, ročnice ili opcijski ugovori) s preostalim dospijećem duljim od jedne godine, a koje su predmet maržnog poziva
 - ukupne kratke i duge pozicije forvarda i ročnica u stranoj valuti u odnosu na domaću valutu (uključujući terminsku stranu valutnog ugovora o razmjeni)
 - i. kratke pozicije
 - ii. duge pozicije
 - ukupne kratke i duge pozicije opcija u stranoj valuti u odnosu na domaću valutu
 - i. kratke pozicije
 - kupljene opcije prodaje
 - prodane opcije kupnje
 - ii. duge pozicije
 - kupljene opcije kupnje
 - prodane opcije prodaje
2. Podaci koji se rjeđe objavljuju (npr. jednom godišnje):
- (a) valutna struktura pričuva (po grupama valuta)
 - valute u košarici posebnih prava vučenja
 - valute koje nisu uključene u košaricu posebnih prava vučenja

TABLICA 4.

Tromjesečni nacionalni doprinosi stanju međunarodnih ulaganja europsudruĉja ⁽¹⁾

	Imovina	Obveze	Neto
I. Izravna ulaganja			izvan
U inozemstvo	izvan		
— Vlasnički kapital i zadržana dobit	izvan		
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan		
ii. Ostali sektori	izvan		
— Ostali kapital	izvan		
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan		
ii. Ostali sektori	izvan		
U državi koja podnosi izvješće		izvan	
— Vlasnički kapital i zadržana dobit		izvan	
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)		izvan	
ii. Ostali sektori		izvan	
— Ostali kapital		izvan	
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)		izvan	
ii. Ostali sektori		izvan	
II. Portfeljna ulaganja ⁽²⁾			
Vlasnički vrijednosni papiri	izvan/unutar	nacionalno	
i. Monetarne vlasti	izvan/unutar	—	
ii. Opća država	izvan/unutar	—	
iii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan/unutar	nacionalno	
iv. Ostali sektori	izvan/unutar	nacionalno	
Dužnički vrijednosni papiri	izvan/unutar	nacionalno	
— Obveznice i zadužnice	izvan/unutar	nacionalno	
i. Monetarne vlasti	izvan/unutar	nacionalno	
ii. Opća država	izvan/unutar	nacionalno	
iii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan/unutar	nacionalno	
iv. Ostali sektori	izvan/unutar	nacionalno	
— Instrumenti tržišta novca	izvan/unutar	nacionalno	
i. Monetarne vlasti	izvan/unutar	nacionalno	
ii. Opća država	izvan/unutar	nacionalno	
iii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan/unutar	nacionalno	
iv. Ostali sektori	izvan/unutar	nacionalno	
III. Izvedeni financijski instrumenti	izvan	izvan	izvan
i. Monetarne vlasti	izvan	izvan	izvan
ii. Opća država	izvan	izvan	izvan
iii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan	izvan	izvan
iv. Ostali sektori	izvan	izvan	izvan

	Imovina	Obveze	Neto
IV. Ostala ulaganja	izvan	izvan	izvan
i. Monetarne vlasti	izvan	izvan	
— Krediti/gotovina i depoziti	izvan	izvan	
— Ostala imovina/obveze	izvan	izvan	
ii. Opća država	izvan	izvan	
— Trgovinski krediti	izvan	izvan	
— Krediti/gotovina i depoziti	izvan	izvan	
— Krediti	izvan		
— Gotovina i depoziti	izvan		
— Ostala imovina/obveze	izvan	izvan	
iii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan	izvan	
— Krediti/gotovina i depoziti	izvan	izvan	
— Ostala imovina/obveze	izvan	izvan	
iv. Ostali sektori	izvan	izvan	
— Trgovinski krediti	izvan	izvan	
— Krediti/gotovina i depoziti	izvan	izvan	
— Krediti	izvan		
— Gotovina i depoziti	izvan		
— Ostala imovina/obveze	izvan	izvan	
V. Pričuve	izvan		
Monetarno zlato	izvan		
Posebna prava vučenja	izvan		
Pričuvna pozicija u MMF-u	izvan		
Devize	izvan		
— Gotovina i depoziti	izvan		
— Kod monetarnih vlasti	izvan		
— Kod monetarnih financijskih institucija (isključujući središnje banke)	izvan		
— Vrijednosni papiri	izvan		
— Vlasnički vrijednosni papiri	izvan		
— Obveznice i zadužnice	izvan		
— Instrumenti tržišta novca	izvan		
— Izvedeni financijski instrumenti	izvan		
Ostala potraživanja	izvan		

(1) „Izvan” znači pozicije kod rezidenata koji nisu u europodručju (kod sredstava s osnove portfeljnih ulaganja to se odnosi na rezidentnost izdavatelja).

„Unutar” znači pozicije između različitih država članica iz europodručja.

„Nacionalno” znači sve prekogranične pozicije rezidenata u državi članici sudionici (rabi se samo u vezi s obvezama na računu portfeljnih ulaganja i neto stanjem računa izvedenih financijskih instrumenata).

(2) Raščlamba prema sektorima na temelju: i. imatelja iz europodručja u slučaju sredstava s osnove portfeljnih ulaganja izvan europodručja; i ii. izdavatelja iz europodručja u slučaju sredstava i obveza s osnove portfeljnih ulaganja unutar europodručja.

TABLICA 5.

Godišnji nacionalni doprinosi stanju međunarodnih ulaganja europodručja ⁽¹⁾

	Imovina	Obveze	Neto
I. Izravna ulaganja			izvan
U inozemstvo	izvan		
— Vlasnički kapital i zadržana dobit	izvan		
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan		
ii. Ostali sektori	izvan		
Od toga:			
Vlasnički udjeli u stranim trgovačkim društvima čije dionice kotiraju na burzi (tržišne vrijednosti)	izvan		
Vlasnički udjeli u stranim trgovačkim društvima čije dionice ne kotiraju na burzi (knjigovodstvene vrijednosti)	izvan		
Bilješka:			
Vlasnički udjeli u stranim trgovačkim društvima čije dionice kotiraju na burzi (knjigovodstvene vrijednosti)	izvan		
— Ostali kapital	izvan		
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan		
ii. Ostali sektori	izvan		
U državi koja podnosi izvješće		izvan	
— Vlasnički kapital i zadržana dobit		izvan	
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)		izvan	
ii. Ostali sektori		izvan	
Od toga:			
Vlasnički udjeli u trgovačkim društvima europodručja čije dionice kotiraju na burzi (tržišne vrijednosti)	izvan		
Vlasnički udjeli u trgovačkim društvima europodručja čije dionice ne kotiraju na burzi (knjigovodstvene vrijednosti)	izvan		
Bilješka:			
Vlasnički udjeli u trgovačkim društvima europodručja čije dionice kotiraju na burzi (knjigovodstvene vrijednosti)	izvan		
— Ostali kapital		izvan	
i. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)		izvan	
ii. Ostali sektori		izvan	
II. Portfeljna ulaganja ⁽²⁾			
Vlasnički vrijednosni papiri	izvan/unutar	nacionalno	
i. Monetarne vlasti	izvan/unutar	—	
ii. Opća država	izvan/unutar	—	
iii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan/unutar	nacionalno	
iv. Ostali sektori	izvan/unutar	nacionalno	

	Imovina	Obveze	Neto
Dužnički vrijednosni papiri	izvan/unutar	nacionalno	
— Obveznice i zadužnice	izvan/unutar	nacionalno	
i. Monetarne vlasti	izvan/unutar	nacionalno	
ii. Opća država	izvan/unutar	nacionalno	
iii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan/unutar	nacionalno	
iv. Ostali sektori	izvan/unutar	nacionalno	
— Instrumenti tržišta novca	izvan/unutar	nacionalno	
i. Monetarne vlasti	izvan/unutar	nacionalno	
ii. Opća država	izvan/unutar	nacionalno	
iii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan/unutar	nacionalno	
iv. Ostali sektori	izvan/unutar	nacionalno	
III. Izvedeni financijski instrumenti	izvan	izvan	izvan
i. Monetarne vlasti	izvan	izvan	izvan
ii. Opća država	izvan	izvan	izvan
iii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan	izvan	izvan
iv. Ostali sektori	izvan	izvan	izvan
IV. Ostala ulaganja	izvan	izvan	izvan
i. Monetarne vlasti	izvan	izvan	
— Krediti/gotovina i depoziti	izvan	izvan	
— Ostala imovina/obveze	izvan	izvan	
ii. Opća država	izvan	izvan	
— Trgovinski krediti	izvan	izvan	
— Krediti/gotovina i depoziti	izvan	izvan	
— Krediti	izvan		
— Gotovina i depoziti	izvan		
— Ostala imovina/obveze	izvan	izvan	
iii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	izvan	izvan	
— Krediti/gotovina i depoziti	izvan	izvan	
— Ostala imovina/obveze	izvan	izvan	
iv. Ostali sektori	izvan	izvan	
— Trgovinski krediti	izvan	izvan	
— Krediti/gotovina i depoziti	izvan	izvan	
— Krediti	izvan		
— Gotovina i depoziti	izvan		
— Ostala imovina/obveze	izvan	izvan	
V. Pričuve	izvan		
Monetarno zlato	izvan		
Posebna prava vučenja	izvan		
Pričuvna pozicija u MMF-u	izvan		
Devize	izvan		

	Imovina	Obveze	Neto
— Gotovina i depoziti	izvan		
— Kod monetarnih vlasti	izvan		
— Kod monetarnih financijskih institucija (isključujući središnje banke)	izvan		
— Vrijednosni papiri	izvan		
— Vlasnički vrijednosni papiri	izvan		
— Obveznice i zadužnice	izvan		
— Instrumenti tržišta novca	izvan		
— Izvedeni financijski instrumenti	izvan		
Ostala potraživanja	izvan		

(¹) „Izvan” znači pozicije kod rezidenata koji nisu u europodručju (kod sredstava s osnove portfeljnih ulaganja to se odnosi na rezidentnost izdavatelja).

„Unutar” znači pozicije između različitih država članica iz europodručja.

„Nacionalno” znači sve prekogranične pozicije rezidenata u državi članici sudionici (rabi se samo u vezi s obvezama na računu portfeljnih ulaganja i neto stanjem računa izvedenih financijskih instrumenata).

(²) Raščlamba prema sektorima na temelju: i. imatelja iz europodručja u slučaju sredstava s osnove portfeljnih ulaganja izvan europodručja; i ii. izdavatelja iz europodručja u slučaju sredstava i obveza s osnove portfeljnih ulaganja unutar europodručja.

TABLICA 6.

Statistika dužničkih vrijednosnih papira za analizu međunarodne uloge eura kao investicijske valute ⁽¹⁾

		Transakcije u prvih/posljednjih šest mjeseci godine	
		Imovina	Obveze
Euro	Dužnički vrijednosni papiri	izvan/unutar	nacionalno
	— Obveznice i zadužnice	izvan/unutar	nacionalno
	— Instrumenti tržišta novca	izvan/unutar	nacionalno
	Pozicije na kraju lipnja/prosinca		
	Dužnički vrijednosni papiri	izvan/unutar	nacionalno
	— Obveznice i zadužnice	izvan/unutar	nacionalno
— Instrumenti tržišta novca	izvan/unutar	nacionalno	
Američki dolar	Transakcije u prvih/posljednjih šest mjeseci godine		
	Dužnički vrijednosni papiri	izvan/unutar	nacionalno
	— Obveznice i zadužnice	izvan/unutar	nacionalno
	— Instrumenti tržišta novca	izvan/unutar	nacionalno
	Pozicije na kraju lipnja/prosinca		
	Dužnički vrijednosni papiri	izvan/unutar	nacionalno
— Obveznice i zadužnice	izvan/unutar	nacionalno	
— Instrumenti tržišta novca	izvan/unutar	nacionalno	
Ostale valute	Transakcije u prvih/posljednjih šest mjeseci godine		
	Dužnički vrijednosni papiri	izvan/unutar	nacionalno
	— Obveznice i zadužnice	izvan/unutar	nacionalno
	— Instrumenti tržišta novca	izvan/unutar	nacionalno
	Pozicije na kraju lipnja/prosinca		
	Dužnički vrijednosni papiri	izvan/unutar	nacionalno
— Obveznice i zadužnice	izvan/unutar	nacionalno	
— Instrumenti tržišta novca	izvan/unutar	nacionalno	

(1) „Nacionalno” znači sve prekogranične transakcije/pozicije rezidenata u državi članici sudionici (rabi se samo u vezi s obvezama na računu portfeljnih ulaganja i neto stanjem računa izvedenih financijskih instrumenata).

„Izvan” znači transakcije/pozicije s rezidentima koji nisu u europodručju (kod sredstava s osnove portfeljnih ulaganja i povezanih dohodaka to se odnosi na rezidentnost izdavatelja).

„Unutar” znači transakcije/pozicije između različitih država članica iz europodručja.

TABLICA 7.

Tromjesečni nacionalni doprinosi platnoj bilanci europskog područja sa zemljopisnom raščlambom ⁽¹⁾

	Prihodi	Rashodi	Neto
I. Tekući račun			
Roba	Korak 3.	Korak 3.	Korak 3.
Usluge	Korak 3.	Korak 3.	Korak 3.
Dohodak			
Naknade zaposlenima	Korak 3.	Korak 3.	Korak 3.
Dohodak od ulaganja			
— Izravna ulaganja	Korak 3.	Korak 3.	Korak 3.
— Portfeljna ulaganja	Korak 3.		
— Ostala ulaganja	Korak 3.	Korak 3.	Korak 3.
Tekući transferi	Korak 3.	Korak 3.	Korak 3.
II. Kapitalni račun	Korak 3.	Korak 3.	Korak 3.
	Neto imovina	Neto obveze	Neto
III. Financijski račun			
Izravna ulaganja			Korak 3.
U inozemstvo			Korak 3.
— Vlasnički kapital			Korak 3.
— Zadržana dobit			Korak 3.
— Ostali kapital			Korak 3.
U državi koja podnosi izvješće			Korak 3.
— Vlasnički kapital			Korak 3.
— Zadržana dobit			Korak 3.
— Ostali kapital			Korak 3.
Portfeljna ulaganja	Korak 3.		
Vlasnički vrijednosni papiri	Korak 3.		
Dužnički vrijednosni papiri	Korak 3.		
— Obveznice i zadužnice	Korak 3.		
— Instrumenti tržišta novca	Korak 3.		
Izvedeni financijski instrumenti			
Ostala ulaganja	Korak 3.	Korak 3.	Korak 3.
i. Monetarne vlasti	Korak 3.	Korak 3.	
ii. Opća država	Korak 3.	Korak 3.	
— Trgovinski krediti	Korak 3.	Korak 3.	
— Krediti/gotovina i depoziti	Korak 3.	Korak 3.	
— Krediti	Korak 3.		
— Gotovina i depoziti	Korak 3.		
— Ostala imovina/obveze	Korak 3.	Korak 3.	

	Neto imovina	Neto obveze	Neto
iii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	Korak 3.	Korak 3.	
iv. Ostali sektori	Korak 3.	Korak 3.	
— Trgovinski krediti	Korak 3.	Korak 3.	
— Krediti/gotovina i depoziti	Korak 3.	Korak 3.	
— Krediti	Korak 3.		
— Gotovina i depoziti	Korak 3.		
— Ostala imovina/obveze	Korak 3.	Korak 3.	
Pričuve			

(¹) Korak 3. odnosi se na zemljopisnu raščlambu detaljnije opisanu u tablici 9.

TABLICA 8.

Godišnji nacionalni doprinosi stanju međunarodnih ulaganja europa područja sa zemljopisnom raščlambom ⁽¹⁾

	Imovina	Obveze	Neto
I. Izravna ulaganja			
U inozemstvo	Korak 3.		
— Vlasnički kapital i zadržana dobit	Korak 3.		
— Ostali kapital	Korak 3.		
U državi koja podnosi izvješće		Korak 3.	
— Vlasnički kapital i zadržana dobit		Korak 3.	
— Ostali kapital		Korak 3.	
II. Portfeljna ulaganja			
Vlasnički vrijednosni papiri	Korak 3.		
Dužnički vrijednosni papiri	Korak 3.		
— Obveznice i zadužnice	Korak 3.		
— Instrumenti tržišta novca	Korak 3.		
III. Izvedeni financijski instrumenti			
IV. Ostala ulaganja	Korak 3.	Korak 3.	Korak 3.
i. Monetarne vlasti	Korak 3.	Korak 3.	
ii. Opća država	Korak 3.	Korak 3.	
— Trgovinski krediti	Korak 3.		
— Krediti/gotovina i depoziti	Korak 3.		
— Krediti	Korak 3.		
— Gotovina i depoziti	Korak 3.		
— Ostala imovina/obveze	Korak 3.	Korak 3.	
iii. Monetarne financijske institucije (isključujući središnje banke)	Korak 3.	Korak 3.	
iv. Ostali sektori	Korak 3.	Korak 3.	
— Trgovinski krediti	Korak 3.		
— Krediti/gotovina i depoziti	Korak 3.		
— Krediti	Korak 3.		
— Gotovina i depoziti	Korak 3.		
— Ostala imovina/obveze	Korak 3.		
V. Pričuve			

⁽¹⁾ Korak 3. odnosi se na zemljopisnu raščlambu detaljnije opisanu u tablici 9.

TABLICA 9.

Zemljopisna raščlamba ESB-a za tromjesečne tokove platne bilance i godišnje podatke o stanju međunarodnih ulaganja

— Danska
— Švedska
— Ujedinjena Kraljevina
— Institucije EU-a ⁽¹⁾
— Ostale države članice EU-a (tj. Češka, Estonija, Cipar, Latvija, Litva, Mađarska, Malta, Poljska, Slovenija i Slovačka) ⁽²⁾
— Švicarska
— Kanada
— Sjedinjene Američke Države
— Japan
— Izvanteritorijalna središta ⁽³⁾
— Međunarodne organizacije isključujući institucije EU-a ⁽⁴⁾
— Ostalo ⁽⁵⁾

TABLICA 10.

Područja koja pripadaju ili zemlje povezane s državama članicama europodručja

Područja koja pripadaju europodručju:
— Helgoland: Njemačka
— Kanarski otoci, Ceuta i Melilla: Španjolska
— Monako, Gvajana, Gvadalupa, Martinik, Réunion, Saint Pierre i Miquelon, Mayotte: Francuska
— Madeira, Azorski otoci: Portugal
— Alandski otoci: Finska
Područja povezana s državama članicama europodručja koja treba uključiti u kategoriju „ostatak svijeta“:
— Büsingen (nije Njemačka)
— Andora (niti Španjolska niti Francuska)
— Nizozemski Antili i Aruba (nije Nizozemska)
— Francuska Polinezija, Nova Kaledonija te Wallis i Futuna (nije Francuska)
— San Marino i Država Vatikanskog Grada (Sveta Stolica) (nije Italija)

⁽¹⁾ Vidjeti sastav u TABLICI 12. Nije potrebna pojedinačna raščlamba.⁽²⁾ Nije potrebna pojedinačna raščlamba.⁽³⁾ Obvezno samo za financijski račun platne bilance, račune povezanih dohodaka i stanje međunarodnih ulaganja. Tokovi tekućeg računa (isključujući dohodak) u odnosu na izvanteritorijalna središta mogu se iskazati odvojeno ili u sklopu kategorije ostalih stavki. Vidjeti sastav u TABLICI 11. Nije potrebna pojedinačna raščlamba.⁽⁴⁾ Vidjeti sastav u TABLICI 12. Nije potrebna pojedinačna raščlamba.⁽⁵⁾ Izračunato kao ostalo (iz stavke ukupnog nacionalnog doprinosa platnoj bilanci/stanju međunarodnih ulaganja europodručja isključuju se iznosi koji odgovaraju navedenim protustavkama).

TABLICA 11.

Popis izvanteritorijalnih središta za zemljopisnu raščlambu ESB-a za tromjesečne tokove platne bilance i godišnje podatke o stanju međunarodnih ulaganja

Kod ISO-a	Eurostat + OECD Izvanteritorijalna financijska središta
AD	Andora
AG	Antigva i Barbuda
AI	Angvila
AN	Nizozemski Antili
BB	Barbados
BH	Bahrein
BM	Bermuda
BS	Bahami
BZ	Belize
CK	Cookovi otoci
DM	Dominika
GD	Grenada
GG	Guernsey
GI	Gibraltar
HK	Hong Kong
IM	Otok Man
JE	Jersey
JM	Jamajka
KN	Sveti Kristofor i Nevis
KY	Kajmanski otoci
LB	Libanon
LC	Sveta Lucija
LI	Lichtenštajn
LR	Liberija
MH	Maršalovi otoci
MS	Montserrat
MV	Maldivi
NR	Nauru
NU	Niue
PA	Panama
PH	Filipini
SG	Singapur
TC	Otoci Turks i Caicos
VC	Sveti Vincent i Grenadini
VG	Djevičanski otoci, britanski
VI	Djevičanski otoci SAD-a
VU	Vanuatu
WS	Samoa

TABLICA 12.

Popis međunarodnih organizacija ⁽¹⁾ za zemljopisnu raščlambu ESB-a za tromjesečne tokove platne bilance i godišnje podatke o stanju međunarodnih ulaganja

1. Institucije Europske unije
1.1. <i>Najvažnije institucije, organi i tijela Europske unije (bez ESB-a)</i>
EIB (Europska investicijska banka)
EK (Europska komisija)
EDF (Europski razvojni fond)
EIF (Europski investicijski fond)
1.2. <i>Ostale institucije, organi i tijela Europske unije uključeni u opći proračun</i>
Europski parlament
Vijeće Europske unije
Sud EZ-a
Revizorski sud
Europski gospodarski i socijalni odbor
Odbor regija
Ostale institucije, organi i tijela Europske unije
2. Međunarodne organizacije
2.1. <i>Međunarodne monetarne organizacije</i>
MMF (Međunarodni monetarni fond)
BIS (Banka za međunarodne namire)
2.2. <i>Međunarodne nemonetarne organizacije</i>
2.2.1. <i>Najvažnije organizacije Ujedinjenih naroda</i>
WTO (Svjetska trgovinska organizacija)
IBRD (Međunarodna banka za obnovu i razvoj)
IDA (Međunarodno udruženje za razvoj)
2.2.2. <i>Ostale organizacije Ujedinjenih naroda</i>
Unesco (Organizacija Ujedinjenih naroda za obrazovanje, znanost i kulturu)
FAO (Organizacija za hranu i poljoprivredu)
WHO (Svjetska zdravstvena organizacija)
IFAD (Međunarodni fond za razvoj poljoprivrede)
IFC (Međunarodna financijska korporacija)
MIGA (Agencija za multilateralne garancije investicija)
Unicef (Fond Ujedinjenih naroda za djecu)
UNHCR (Visoki povjerenik Ujedinjenih naroda za izbjeglice)
UNRWA (Agencija Ujedinjenih naroda za pomoć i rad palestinskih izbjeglica na Bliskom istoku)
IAEA (Međunarodna agencija za atomsku energiju)
ILO (Međunarodna organizacija rada)
ITU (Međunarodna telekomunikacijska unija)

⁽¹⁾ Na temelju vademekuma za platnu bilancu Europske komisije (Eurostata).

2.2.3. Ostale važnije međunarodne institucije, organi i tijela (bez ESB-a)
OECD (Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj)
IADB (Međuamerička razvojna banka)
AfDB (Afrička razvojna banka)
AsDB (Azijska razvojna banka)
EBRD (Europska banka za obnovu i razvoj)
IIC (Međuamerička investicijska korporacija)
NIB (Nordijska investicijska banka)
IBEC (Međunarodna banka za gospodarsku suradnju)
IIB (Međunarodna investicijska banka)
CDB (Karijska razvojna banka)
AMF (Arapski monetarni fond)
BADEA (Arapska banka za gospodarski razvoj Afrike)
CASDB (Razvojna banka srednjoafričkih država)
Afrički razvojni fond
Azijski razvojni fond
Posebni unificirani razvojni fondovi
CABEI (Srednjoamerička banka za ekonomsku integraciju)
ADC (Andska razvojna korporacija)
2.2.4. Ostale međunarodne organizacije
NATO (Organizacija Sjevernoatlantskog sporazuma)
Vijeće Europe
ICRC (Međunarodni odbor Crvenoga križa)
ESA (Europska svemirska agencija)
EPO (Europski ured za patente)
Eurocontrol (Europska organizacija za sigurnost zračnog prometa)
EUTELSAT (Europska organizacija za telekomunikacijske satelite)
INTELSAT (Međunarodna organizacija za telekomunikacijske satelite)
EBU/UER (Europska unija za radioteleviziju)
EUMETSAT (Europska organizacija za iskorištavanje meteoroloških satelita)
ESO (Europski južni opservatorij)
ECMWF (Europski centar za srednjoročne prognoze vremena)
EMBL (Europski laboratorij za molekularnu biologiju)
CERN (Europska organizacija za nuklearna istraživanja)
IOM (Međunarodna organizacija za migracije)

TABLICA 13.
Sažeti prikaz zahtjeva i rokova

Stavka	Prvo referentno razdoblje/ razdoblja	Prvi prijenos/ Krajnji rok	Relevantne odredbe smjernice
Zemljopisna raščlamba (bez ostalih instrumenata ulaganja)			članak 2. stavak 4., Prilog III. odjeljak 2.
Tromjesečna platna bilanca	Od 1. tromjesečja 2003. do 1. tromjesečja 2004.	Kraj lipnja 2004.	Prilog II. tablica 7.
Godišnje stanje međunarodnih ulaganja	2002. i 2003.	Kraj rujna 2004.	Prilog II. tablica 8.
Zemljopisna raščlamba za ostale instrumente ulaganja			članak 2. stavak 4., Prilog III. odjeljak 2.
Tromjesečna platna bilanca	Od 1. tromjesečja 2004. do 2. tromjesečja 2005.	Kraj rujna 2005.	Prilog II. tablica 7.
Godišnje stanje međunarodnih ulaganja	2003. i 2004.	Kraj rujna 2005.	Prilog II. tablica 8.
Tromjesečno stanje međunarodnih ulaganja	Od 4. tromjesečja 2003. do 3. tromjesečja 2004.	Kraj prosinca 2004.	Članak 3. stavak 4.
Portfeljna ulaganja po pojedinačnim vrijednosnim papirima			
Tromjesečno stanje međunarodnih ulaganja	Pozicija na kraju 4. tromjesečja 2007.	Kraj ožujka 2008.	Članak 2. stavak 6.
Godišnje stanje međunarodnih ulaganja	2007.	Kraj rujna 2008.	Članak 2. stavak 6.
Sredstva s osnove portfeljnih ulaganja (unutar) raščlanjena prema sektoru izdavatelja			Članak 2. stavak 3.
Mjesečna platna bilanca	Od siječnja do travnja 2006.	Lipanj 2006.	Prilog II. tablica 1.
Tromjesečna platna bilanca	1. tromjesečje 2006.	Kraj lipnja 2006.	Prilog II. tablica 2.
Tromjesečno stanje međunarodnih ulaganja	4. tromjesečje 2005. i 1. tromjesečje 2006.	Kraj lipnja 2006.	Prilog II. tablice 4. i 5.
Godišnje stanje međunarodnih ulaganja	2005.	Kraj rujna 2006.	Prilog II. tablice 4. i 5.
Dodatna raščlamba inozemnih izravnih ulaganja vrednovanjem vlasničkih udjela			Prilog III. odjeljak 1.3.
Godišnje stanje međunarodnih ulaganja	2004. i 2005.	Kraj rujna 2006.	Prilog II. tablica 5. i Prilog III. tablica 1.
Podjela prema kreditima/depozitima			
Mjesečna platna bilanca	Siječanj i veljača 2004.	Travanj 2004.	Prilog II. tablica 1.
Tromjesečna platna bilanca	1. tromjesečje 2004.	Kraj lipnja 2004.	Prilog II. tablica 2.
Tromjesečno stanje međunarodnih ulaganja	Od 4. tromjesečja 2003. do 3. tromjesečja 2004.	Kraj prosinca 2004.	Prilog II. tablica 4.
Godišnje stanje međunarodnih ulaganja	2003.	Kraj rujna 2004.	Prilog II. tablica 5.

Stavka	Prvo referentno razdoblje/ razdoblja	Prvi prijenos/ Krajnji rok	Relevantne odredbe smjernice
Raščlamba dužničkih vrijednosnih papira prema valuti (EUR/ostale valute)			Članak 3. stavak 6.
Šestomjesečne transakcije	Od srpnja do prosinca 2004.	Kraj lipnja 2005.	Prilog II. tablica 6.
Pozicije na kraju lipnja/prosinca	2004.	Kraj lipnja 2005.	Prilog II. tablica 6.
Raščlamba dužničkih vrijednosnih papira prema valuti (EUR/USD/ostale valute)			Članak 3. stavak 6.
Šestomjesečne transakcije	Od srpnja do prosinca 2007.	Kraj lipnja 2008.	Prilog II. tablica 6.
Pozicije na kraju lipnja/prosinca	2007.	Kraj lipnja 2008.	Prilog II. tablica 6.

PRILOG III.

Koncepti i definicije kojima se služi u statistici platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja te u obrascu međunarodnih pričuva

Kako bi se izradila suvisla agregirana vanjska statistika za europodručje, utvrđeni su koncepti i definicije na području statistike platne bilance (dohotka, kapitala i financijskih računa), statistike stanja međunarodnih ulaganja i obrasca međunarodnih pričuva. Ovi se koncepti i definicije temelje na „Provedbenom paketu” (srpanj 1996.) i dodatnim dokumentima koje je potvrdilo Upravno vijeće Europske središnje banke. Važeći međunarodni standardi, kao što je peto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance (dalje u tekstu „BPM5”) Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) i obrazac Međunarodnih pričuva i devizne likvidnosti MMF-a i Banke za međunarodne namire, korišteni su kao referencija pri formuliranju ovih koncepata i definicija. Najvažniji prijedlozi za usklađivanje izneseni su u nastavku, u skladu s metodološkim bilješkama ESB-a iz dokumenta „Platna bilanca i stanje međunarodnih ulaganja europodručja (uključujući pričuve)” koji je objavljen na njegovoj internetskoj stranici <http://www.ecb.int>. Dodatne smjernice dostupne su u poglavljima 2. i 3. publikacije ESB-a pod nazivom Statističke metode Europske unije na području platne bilance/stanja međunarodnih ulaganja (dalje u tekstu „Vodič kroz platnu bilancu”) koja se revidira na godišnjoj osnovi i dostupna je i na internetskoj stranici i u tiskanom obliku.

1. Koncepti i definicije odabranih stavki**1.1. Dohodak od ulaganja (vidjeti također Vodič kroz platnu bilancu, odjeljak 3.4.)**

Dohodak od ulaganja uključuje dohodak od vlasništva rezidenata u europodručju nad financijskom imovinom koja nije u europodručju (prihodi) i, u skladu s tim, dohodak od vlasništva rezidenata koji nisu u europodručju nad financijskom imovinom europodručja (rashodi). Kad ih je moguće razlikovati, kapitalni dobici i gubici ne klasificiraju se kao dohodak od ulaganja nego kao promjene vrijednosti ulaganja uzrokovane kretanjima tržišnih cijena.

Dohodak od ulaganja uključuje dohodak od izravnih ulaganja, portfeljnih ulaganja i ostalih ulaganja te od pričuva Eurosustava. Međutim, neto tokovi povezani s kamatnim izvedenicama na financijskom se računu knjiže pod stavkom „izvedeni financijski instrumenti”. Zadržana dobit knjiži pod se stavkom „prihodi od izravnog ulaganja”. Oni se definiraju kao udio izravnog ulagača u ukupnoj konsolidiranoj dobiti koju je zaradilo trgovačko društvo u izravnom inozemnom vlasništvu u zadanom referentnom razdoblju (nakon plaćanja poreza, kamata i amortizacije), umanjenoj za dividende platne u referentnom razdoblju, čak i ako se te dividende odnose na zarađenu dobit iz prethodnih razdoblja.

Zahitjevi za mjesečne i tromjesečne podatke o platnoj bilanci gotovo su istovjetni standardnim elementima MMF-a, u skladu s definicijom iz BPM5. Glavna je razlika u tome što ESB ne zahtijeva raščlambu dohotka od vlasničkoga kapitala s osnove izravnih ulaganja na raspodijeljenu i neraspodijeljenu dobit.

Dohodak od kamata knjiži se na obračunskom načelu (to se ne zahtijeva za mjesečne podatke). Dividende se knjiže na dan od kada postaju platne. Zadržana dobit mora se knjižiti u razdoblju u kojem je realizirana.

1.2. Kapitalni račun (vidjeti također Vodič kroz platnu bilancu, odjeljak 3.6.)

Kapitalni račun obuhvaća kapitalne transfere i nabavu/prodaju neproizvedene nefinancijske imovine. Tekući transferi moraju se knjižiti na tekućem računu. Kapitalni transferi sastoje se od: i. prijenosa vlasništva nad dugotrajnom imovinom; ii. prijenosa sredstava koji su povezani s ili uvjetovani nabavom ili prodajom dugotrajne imovine; i iii. otpisa obveza od strane vjerovnika bez primitka nadoknade. Kapitalni transferi mogu biti u novcu ili naravi (kao npr. oprost duga). U praksi, razlika između tekućih i kapitalnih transfera sastoji se u korištenju transfera od strane države primatelja. Nabava/prodaja neproizvedene nefinancijske imovine uglavnom obuhvaća nematerijalnu imovinu kao što su patenti, najmovi ili drugi prenosivi ugovori. Pod ovom stavkom kapitalnog računa knjiži se samo kupnja/prodaja takve imovine, a ne njezino korištenje.

Dok standardni elementi kapitalnog računa MMF-a obuhvaćaju sektorsku raščlambu na stavke „opća država” i „ostali sektori” (uz njihovu dodatnu raščlambu), ESB izrađuje samo paušalni kapitalni račun, bez ikakve raščlambe.

1.3. Izravna ulaganja (vidjeti također Vodič kroz platnu bilancu, odjeljak 3.7.)

Izravna ulaganja su kategorija međunarodnih ulaganja koja odražava namjeru nekog subjekta, rezidenta u jednom gospodarstvu, da stekne trajni udio u trgovačkom društvu koje je rezident u drugom gospodarstvu. U skladu s međunarodnim standardima (MMF), kako bi se utvrdilo postojanje odnosa izravnog ulaganja, tj. trajnog udjela u slučaju platne bilance/stanja međunarodnih ulaganja europodručja, primjenjuje se „kriterij desetpostotnog vlasništva”. Na temelju tog kriterija, odnos izravnog ulaganja može postojati između više povezanih trgovačkih društava, bez obzira na to uključuje li povezanost jednu ili više veza. On se može proširiti i na podređena društva trgovačkih društava u izravnom inozemnom vlasništvu, njihova društva kćeri i povezana društva. Kad je izravno ulaganje jednom provedeno, svi sljedeći financijski tokovi/udjeli između/nasuprot povezanih subjekata knjiže se kao transakcije/pozicije izravnih ulaganja ⁽¹⁾.

U skladu sa standardima MMF-a i smjernicama Eurostata/OECD-a, odnosi izravnih ulaganja europodručja knjiže se pomoću načela usmjerenosti, što znači da se financijske transakcije između izravnog ulagača koji je rezident u europodručju i trgovačkog društva u izravnom inozemnom vlasništvu, a koja nisu u europodručju, klasificiraju kao „izravna ulaganja u inozemstvu”. U skladu s tim financijske transakcije između rezidentnih trgovačkih društava u izravnom inozemnom vlasništvu i izravnih ulagača koji nisu u europodručju u platnoj bilanci europodručja evidentiraju se u stavci „izravna ulaganja u državu koja podnosi izvješće”.

Sastavnice izravnih ulaganja su vlasnički kapital, zadržana dobit i „ostali kapital” povezan s različitim dužničkim poslovima među društvima. Vlasnički kapital obuhvaća kapital u podružnicama kao i sve udjele u podređenim društvima i povezanim društvima. Zadržana je dobit protustavka dijelu dobiti izravnog ulagača koju podređena društva ili povezana društva nisu raspodijelila u obliku dividende i dobiti podružnica koja nije doznačena izravnom ulagaču i koja je knjižena pod stavkom „dohodak od ulaganja”. „Ostali kapital” obuhvaća sve financijske poslove između povezanih društava (uzajmljivanje i pozajmljivanje sredstava) – uključujući dužničke vrijednosne papire i kredite dobavljača (tj. trgovinske kredite) – između izravnih ulagača i podređenih društava, podružnica i povezanih društava.

Što se tiče vrednovanja stanja izravnih ulaganja, pristup koji se preporučuje na međunarodnoj razini jest korištenje tržišnih cijena. Ovaj se pristup primjenjuje pri vrednovanju vlasničkih udjela u slučaju trgovačkih društava u izravnom inozemnom vlasništvu čije dionice kotiraju na burzi. Suprotno tome, u slučaju trgovačkih društava u izravnom inozemnom vlasništvu čije dionice ne kotiraju na burzi, vlasnički se udjeli vrednuju na temelju knjigovodstvene vrijednosti, korištenjem opće definicije koja obuhvaća sljedeće računovodstvene stavke:

- i. uplaćeni kapital (isključujući vlastite dionice i uključujući račune premije na dionice);
- ii. sve vrste pričuva (uključujući investicijske potpore kada ih računovodstvene smjernice smatraju pričuvama društva);
- iii. neraspodijeljena dobit bez gubitaka (uključujući rezultate za tekuću godinu).

Kao bilješke, knjigovodstvene vrijednosti vlasničkih udjela u trgovačkim društvima u izravnom inozemnom vlasništvu čije dionice kotiraju na burzi zahtijevaju se uz korištenje iste opće definicije.

Rad zajedničke radne skupine za inozemna izravna ulaganja ESB-a i Komisije (Eurostata) rezultirao je određenim preporukama koje su namijenjene usklađivanju metodologije i praksa u državama članicama. U tablici 1. sažeto su iznesene glavne preporuke.

1.4. Portfeljna ulaganja (vidjeti također Vodič kroz platnu bilancu, odjeljak 3.8.)

Račun portfeljnih ulaganja europodručja uključuje: i. vlasničke vrijednosne papire; i ii. dužničke vrijednosne papire u obliku obveznica i zadužnica te instrumenata tržišta novca, osim ako nisu klasificirani kao izravna ulaganja ili kao pričuve. Izvedeni financijski instrumenti se isključuju iz portfeljnih ulaganja, kao i repo ugovori i pozajmljivanje vrijednosnih papira.

Stavka „vlasnički vrijednosni papiri” obuhvaća sve instrumente koji jesu potraživanja na preostalu vrijednost trgovačkih društava nakon što su zadovoljena potraživanja svih vjerovnika. Udjeli, dionice, povlašteni udjeli ili dionice, certifikati o udjelima i slični dokumenti označavaju vlasništvo nad kapitalom. Pod istu stavku spadaju i transakcije/stanja dionica subjekata za zajednička ulaganja, npr. investicijskih fondova.

⁽¹⁾ Iznimke se odnose na transakcije/pozicije izvedenih financijskih instrumenta između povezanih društava, za koje je na razini europodručja dogovoreno da se knjiže pod kategorijom „izvedeni financijski instrumenti”, a ne „izravna ulaganja/ostali kapital”.

Obveznice i zadužnice vrijednosni papiri su kojima je početni rok dospijea duži od jedne godine, što obično daje imatelju: i. bezuvjetno pravo na fiksni novčani prihod ili ugovorno određen promjenjiv novčani prihod (plaćanje kamate neovisno je o dobiti dužnika); i ii. bezuvjetno pravo na fiksni iznos s osnove otplate glavnice na utvrđeni datum ili datume.

Za razliku od obveznica i zadužnica, instrumenti tržišta novca vrijednosni papiri su s početnim rokom dospijea od jedne godine ili kraće. Oni uglavnom daju imatelju bezuvjetno pravo na primanje utvrđenog, fiksnog iznosa novca na utvrđeni datum. Ovim se instrumentima obično trguje, s diskontom, na uređenim tržištima; diskont ovisi o kamatnoj stopi i preostalom vremenu do dospijea.

Nakon izvješća radne skupine o sustavima prikupljanja podataka o portfeljnim ulaganjima uslijedile su nacionalne studije provedivosti u vezi s mogućnošću prikupljanja podataka po pojedinačnim vrijednosnim papirima za cijelo europodručje. Ove je studije provelo 15 tadašnjih država članica Europske unije i zaključene su dogovorom da se, najmanje tromjesečno, prikupljaju podaci o stanju portfeljnih ulaganja u europodručju po pojedinačnim vrijednosnim papirima. Ovim su dogovorom utvrđena četiri valjana modela za izradu statistike portfeljnih ulaganja, prikazana u tablici iz Priloga VI.

Kod sektorske raščlambe neto obveza s osnove portfeljnih ulaganja europodručja, zahtjevi u vezi s podacima o stanju međunarodnih ulaganja isti su kao i kod tokova platne bilance.

Transakcije s osnove portfeljnih ulaganja knjiže se u platnoj bilanci europodručja kada vjerovnici ili dužnici europodručja unesu potraživanje ili obvezu u svoje knjige. Transakcije se knjiže po stvarnoj cijeni koja je ostvarena ili plaćena, umanjenoj za proviziju i troškove. Tako se, u slučaju vrijednosnih papira s kuponima, uključuje obračunata kamata od posljednjeg plaćanja kamate, a u slučaju vrijednosnih papira izdanih s diskontom, uključuje se kamata akumulirana od datuma izdavanja. Uključivanje obračunate kamate zahtijeva se kod financijskog računa tromjesečne platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja; isti se postupak potiče i kod mjesečne platne bilance; takva knjiženja kod tromjesečnog (i mjesečnog) financijskog računa moraju imati protustavke u odgovarajućem računu dohotka.

1.5. Izvedeni financijski instrumenti (vidjeti također Vodič kroz platnu bilancu, odjeljak 3.9.)

Izvedeni financijski instrumenti su financijski instrumenti koji su povezani s određenim financijskim instrumentom, pokazateljem ili proizvodom i preko kojih se može na financijskim tržištima samostalno trgovati određenim financijskim rizicima. Transakcije izvedenim financijskim instrumentima tretiraju se kao zasebne transakcije, a ne kao sastavni dijelovi vrijednosti odnosnih transakcija s kojima mogu biti povezane.

Transakcije i pozicije u opcijama, ročnicama, ugovorima o razmjeni, terminskim deviznim ugovorima, kreditnim izvedenicama i ugrađenim izvedenim instrumentima knjiže se u platnoj bilanci, međunarodnim pričuvama i stanju međunarodnih ulaganja. Iz praktičnih razloga ne pravi se razlika između ugrađenih izvedenih instrumenata i odnosnih instrumenata s kojima su povezani.

Neto tokovi povezani s kamatnim izvedenicama knjiže se kao izvedeni financijski instrumenti, a ne kao dohodak od ulaganja, u skladu s recentnim međunarodnim sporazumom. Klasifikacija određenih instrumenata kreditnih izvedenica određuje se pojedinačno za svaki slučaj.

Uplate početne marže smatraju se promjenama depozita i moraju se knjižiti, ako ih je moguće identificirati, pod stavkom „ostala ulaganja”. Tretman uplata varijacijskih marži ovisi o njihovom obliku: varijacijske marže u obliku opcija u načelu se smatraju promjenama depozita i treba ih knjižiti, ako ih je moguće identificirati, pod stavkom „ostala ulaganja”. Uplate varijacijske marže u obliku ročnica u načelu se smatraju transakcijama s izvedenim instrumentima i treba ih knjižiti pod stavkom „izvedeni financijski instrumenti”.

U slučaju opcija knjiži se ukupna premija (tj. kupoprodajna cijena opcije i podrazumijevana cijena usluge).

Vrednovanje izvedenih financijskih instrumenata provodi se na temelju tržišne vrijednosti.

Knjiženje transakcija izvedenim financijskim instrumentima događa se kada vjerovnici i dužnici europodručja unesu u svoje knjige potraživanje ili dugovanje. Zbog praktičnih problema pri razdvajanju tokova imovine i obveza kod nekih izvedenih instrumenata, sve transakcije izvedenim financijskim instrumentima u platnoj bilanci europodručja knjiže se na neto osnovi. Stanje imovine i obveza kod izvedenih financijskih instrumenata knjiži se u statistici stanja međunarodnih ulaganja na bruto osnovi, osim onih izvedenih financijskih instrumenata koji spadaju u kategoriju pričuva i knjiže se na neto osnovi.

1.6. Ostala ulaganja (vidjeti također Vodič kroz platnu bilancu, odjeljak 3.10.)

Ostala ulaganja definiraju se kao preostala kategorija koja uključuje sve financijske transakcije koje nisu obuhvaćene kategorijom izravnih ulaganja, portfeljnih ulaganja, izvedenih financijskih instrumenata ili pričuva.

Ostala ulaganja obuhvaćaju trgovinske kredite, kredite, gotovinu i depozite te ostalu imovinu/ostale obveze. Ona također uključuju protustavke obračunatih prihoda od instrumenata klasificiranih kao ostala ulaganja.

Trgovinski krediti sastoje se od potraživanja ili obveza koje proizlaze iz kredita koje su izravno odobrili dobavljači, odnosno kupci iz europodručja, za transakcije robom i uslugama te plaćanja predujma za posao koji je u tijeku (ili treba započeti), a koji je povezan s takvim transakcijama.

Kredit/gotovina i depoziti obuhvaćaju transakcije/stanja sljedećih financijskih instrumenata: kredita, tj. financijske imovine stvorene izravnim pozajmljivanjem sredstava vjerovnika (zajmodavca) dužniku (zajmoprimcu) putem sporazuma na temelju kojeg zajmodavac ne prima nikakav vrijednosni papir ili prima neprenosivi dokument ili instrument, operacija vrste repo, gotovine i depozita. Ovo uključuje, *inter alia*, kredita za financiranje trgovine, ostale kredite i predujmove (uključujući hipoteke) i financijske najmove. Razlika između „kredita” i „gotovine i depozita” temelji se na vrsti zajmoprimca. To znači da se, na strani imovine, novac koji sektor imatelj novca iz europodručja odobri bankama koje nisu u europodručju svrstava u „depozite”, a novac koji sektor imatelj novca iz europodručja odobri nebankarskim institucijama koji nisu u europodručju (tj. institucionalnim jedinicama koje nisu banke) svrstava u „kredite”. Na strani obveza, novac koji nebankarske institucije iz europodručja (tj. nemonetarne financijske institucije) prime, uvijek se klasificira kao „kredit”. Konačno, ova podjela znači da se sve transakcije koje uključuju monetarne financijske institucije europodručja i strane banke klasificiraju kao „depoziti”.

Sve operacije vrste repo, tj. repo ugovori, poslovi prodaje/ponovne kupnje i pozajmljivanja vrijednosnih papira (uz razmjenu gotovine kao kolaterala) tretiraju se u platnoj bilanci/stanju međunarodnih ulaganja europodručja kao kolateralizirani krediti, a ne kao izravna kupnja/prodaja vrijednosnih papira, te se knjiže pod stavkom „ostala ulaganja” u okviru sektora rezidenta u europodručju koji obavlja posao. Cilj je ovakvog postupka, koji je također u skladu s računovodstvenom praksom banaka i ostalih financijskih društava, jasnije prikazati ekonomsku podlogu ovih financijskih instrumenata.

Ostala imovina/ostale obveze obuhvaćaju sve stavke osim trgovinskih kredita, kredita te gotovine i depozita.

Sektor „Eurosustav” europodručja u stavku „ostala ulaganja” uključuje neto pozicije Eurosustava kod nacionalnih središnjih banka (NSB) država članica nesudionica povezana s radom sustava TARGET. Ova stanja/računi unutareuropskog sustava središnjih banaka (ESSB), koji su nominirani u eurima, slični su kretanjima nostro/vostro računa monetarnih financijskih institucija (MFI) i stoga se o njima podnosi izvješće ESB-u na neto osnovi na strani obveza.

Načela „prijenosa vlasništva”, „vremena namire” i „vremena plaćanja” u skladu su sa standardima MMF-a.

U usporedbi sa standardnim elementima BPM5, postoji razlika u prikazu raščlambe (tj. sektor kao glavni prioritet). Ova je sektorska raščlamba, međutim, u skladu s raščlambom iz BPM5 koja daje prednost instrumentima. Kod podataka za mjesečnu platnu bilancu treba napraviti razliku između kratkoročnih i dugoročnih tokova u sektoru monetarnih financijskih institucija. Kako je to prikazano u BPM5, gotovina i depoziti odvojeni su od kredita i ostalih ulaganja.

1.7. Pričuve (vidjeti također Vodič kroz platnu bilancu, odjeljak 3.11.)

Pričuve europodručja sastoje se od pričuva Eurosustava, tj. od pričuva ESB-a i nacionalnih središnjih banaka.

Pričuve moraju: i. biti pod učinkovitim nadzorom odgovarajućih monetarnih vlasti Eurosustava ili NSB-a; i ii. biti visokolikvidna, utrživa potraživanja od kreditno sposobnih subjekata koja Eurosustav potražuje od rezidenata koji nisu u europodručju, nominirana u valutama različitim od eura, zlata, pričuvnih pozicija u MMF-u ili posebnih prava vučenja (PPV).

Ovom se definicijom iz pojma pričuva, na nacionalnoj razini ili na razini europodručja, izrijekom isključuju devizna potraživanja od rezidenata u europodručju i europska potraživanja od nerezidenata u europodručju. Na isti način devizne pozicije središnje države i/ili državne riznice nisu uključene u definiciju pričuva za europodručje u skladu s institucionalnim sporazumima iz Ugovora o osnivanju Europske zajednice. Pričuve ESB-a su ona imovina koja je udružena u

skladu s člankom 30. Statuta ESSB-a i za koju se smatra da je pod izravnim i učinkovitim nadzorom ESB-a. Sve dok ne dođe do daljnjeg prijenosa vlasništva, pričuve koje drže nacionalne središnje banke pod njihovim su izravnim i učinkovitim nadzorom i obrađuju se kao pričuve pojedinog NSB-a.

Prikaz transakcija međunarodnim pričuvama Eurosustava pokazuje ukupan broj mjesečnih transakcija. Dodatni detalji o transakcijama Eurosustava zlatom, devizama, udjelima PPV-a i pričuvnim pozicijama u MMF-u dostupni su tromjesečno, u skladu sa standardnim elementima BPM5. Izvedeni financijski instrumenti, u skladu s recentnim preporukama MMF-a povezanim s ovim područjem, prikazani su u posebnoj kategoriji.

Pričuve Eurosustava sastavljaju se na bruto osnovi bez netiranja obveza povezanih s pričuvama (uz iznimku pričuva uključenih u potkategoriju „izvedeni financijski instrumenti”, koje se knjiže na neto osnovi).

Vrednovanje se temelji na tržišnim cijenama pri čemu se: i. za transakcije uzimaju tržišne cijene koje vrijede u trenutku odvijanja transakcije; i ii. za stanja, zaključne srednje tržišne cijene na kraju odgovarajućeg razdoblja. Tržišni tečajevi koji vrijede u trenutku odvijanja transakcije, odnosno zaključna srednje tržišne cijene na kraju odgovarajućeg razdoblja, rabe se za konverziju transakcija i stanja devizne imovine u eure.

Prihodi od pričuva moraju se bez razlike knjižiti na računu dohotka od ulaganja pod stavkom „ostala ulaganja”, što uključuje i kamatne prihode od pričuva koje se drže u dužničkim vrijednosnim papirima, i to najmanje tromjesečno, na obračunskom načelu.

Stajalište da su raspoložive pričuve možda važniji pokazatelj sposobnosti države da zadovolji svoje devizne obveze od bruto pričuva prikazanih u statistici platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja postalo je vrlo rašireno te ga je MMF prihvatio u svom Posebnom standardu statističkog izvješćivanja. Kako bi se izračunale raspoložive pričuve, podatke o bruto pričuvama potrebno je nadopuniti informacijama o ostalim deviznim pričuvama i obvezama koje su povezane s pričuvama. U skladu s tim mjesečni podaci o (bruto) pričuvama Eurosustava nadopunjuju se informacijama o ostalim deviznim pričuvama te unaprijed određenim i potencijalnim kratkoročnim neto odljevima iz bruto pričuva klasificiranih prema preostalom dospjeću. Osim toga, potrebno je s tromjesečnim pomakom napraviti valutnu razliku između bruto pričuva nominiranih u valutama posebnih prava vučenja (ukupno) i u ostalim valutama (ukupno).

Što se tiče posebnih stavki, pričuve monetarnog zlata moraju ostati nepromijenjene kod svih povratnih transakcija u zlatu (ugovora o razmjeni zlata, repo poslova, kredita i depozita). Repo transakcije s vrijednosnim papirima nominiranim u stranoj valuti rezultiraju porastom ukupnog iznosa pričuva NSB-a koji posuđuje gotovinu, zbog toga što vrijednosni papiri koje su predmet repo posla ostaju u bilanci; u slučaju obratnih repo poslova, monetarno tijelo koji daje u zajam gotovinu ne evidentira nikakvu promjenu u ukupnom iznosu pričuva ako je nerezident druga strana u poslu koja je drugo monetarno tijelo ili financijska institucija, zbog činjenice da se tada potraživanja od zajmoprimca smatraju pričuvama.

2. Metode provedbe zemljopisne raspodjele

Za prikupljanje zemljopisno raščlanjene statistike o platnoj bilanci i stanju međunarodnih ulaganja primjenjivao se višestupni pristup. Ovaj je pristup uključivao tri koraka kako bi se ispunili zahtjevi za podacima, koji su postupno postajali sve složeniji:

Korak 1: Metoda sastavljanja podataka na razini europodručja: dodaju se ukupne nacionalne neto transakcije/pozicije.

Korak 2: Metoda sastavljanja podataka na razini europodručja: zasebno se dodaju transakcije/pozicije s nerezidentima kod prihoda i rashoda ili neto imovine i neto obveza (platna bilanca)/imovine i obveza (stanje međunarodnih ulaganja).

Zahtjevi za podacima na razini NSB-a: posebna identifikacija transakcija/pozicija između rezidenata u europodručju i rezidenata koji nisu u europodručju, na način prikazan u Prilogu II. (tablice 1., 2., 4. i 5.).

Korak 3: Metoda sastavljanja podataka na razini europodručja i zahtjevi za podacima na razini NSB-a: jednako koraku 2., uz dodatak zemljopisne raščlambe transakcija/pozicija koje nisu u europodručju. Korak 3. potreban je samo kod tromjesečne statistike platne bilance i godišnje statistike stanja međunarodnih ulaganja, na način prikazan u Prilogu II. (tablice 7. i 8.).

Zahtjevi za podacima na razini NSB-a: posebna identifikacija transakcija/pozicija između rezidenata u europodručju i rezidenata u državama s utvrđenog popisa država/regija partnera koji se nalazi u Prilogu II. (tablice od 9. do 12.).

3. Klasifikacija prema institucionalnim sektorima u agregiranim podacima za europodručje (vidjeti također Vodič kroz platnu bilancu, odjeljak 3.1.6.)

Sektorska raščlamba agregiranih podataka europodručja obuhvaća monetarne vlasti, opću državu, monetarne financijske institucije i ostale sektore europodručja.

Monetarne vlasti

Sektor „monetarne vlasti” u statistici europodručja obuhvaća Eurosustav.

Opća država

Sektor „opća država” u statistici europodručja u skladu je s definicijom tog sektora u SNA 93 i ESA 95, te obuhvaća sljedeće jedinice:

- središnju državu,
- regionalnu državu,
- lokalnu državu,
- fondove socijalnog osiguranja.

Monetarne financijske institucije isključujući monetarne vlasti

Sektor „monetarne financijske institucije isključujući monetarne vlasti” podudara se sa sektorom monetarnih financijskih institucija kod novčane i bankovne statistike (isključujući monetarne vlasti). On obuhvaća:

- i. kreditne institucije u skladu s definicijom prava Zajednice, tj. društva koja se bave primanjem depozita ili ostalih povratnih sredstava od javnosti (uključujući sredstva od prodaje bankovnih obveznica javnosti) i odobravanjem kredita za svoj vlastiti račun;
- ii. sve druge rezidentne financijske institucije koje se bave primanjem depozita i/ili bliskih supstituta depozita od subjekata koji nisu monetarne financijske institucije i, za vlastiti račun (barem u gospodarskom smislu), odobravanjem kredita i/ili ulaganjem u vrijednosne papire.

Ostali sektori

Kategorija „ostali sektori” u statistici europodručja obuhvaća niz institucionalnih jedinica, uglavnom:

- i. ostale financijske institucije koje nisu uključene u definiciju monetarnih financijskih institucija, kao što su subjekti za zajednička ulaganja koje se ne smatra novčanim fondovima, institucije za ulaganja u nekretnine, trgovci vrijednosnim papirima, hipotekarne kreditne institucije, osiguravajuća društva, mirovinski fondovi i pomoćne financijske institucije;
- ii. nefinancijske institucije, kao što su javna i privatna nefinancijska društva, neprofitne institucije koje služe kućanstvima i kućanstva.

Nemonetarne financijske institucije

Kategorija „sektor nemonetarnih financijskih institucija” u statistici europodručja obuhvaća sektore: i. „opća država”; i ii. „ostali sektori”.

TABLICA 1

Preporuke povezane s transakcijama s osnove inozemnih izravnih ulaganja, uključujući i povezane dohotke, te pozicije ⁽¹⁾

Stupanj prioriteta	Aktivnosti
Kratkoročno	
Visok	<ul style="list-style-type: none"> — Sve neizravne odnose inozemnih izravnih ulaganja ⁽²⁾ potrebno je pojmovno tretirati u skladu s tumačenjem međunarodnih statističkih standarda iznesenih u poglavlju 1. izvješća radne skupine za inozemna izravna ulaganja. — Sve (neizravne) transakcije/pozicije s osnove inozemnih izravnih ulaganja trebalo bi zemljopisno rasporediti neposrednom povezanom društvu ili nadređenom društvu ⁽²⁾, ⁽³⁾. — Sve države članice trebaju početi sastavljati podatke o vlasničkim udjelima i zadržanoj dobiti s osnove inozemnih izravnih ulaganja na temelju rezultata anketa o inozemnim izravnim ulaganjima (potrebno ih je prikupljati najmanje na godišnjoj osnovi) ⁽⁴⁾, ⁽⁵⁾. — Podatke o vlasničkim udjelima s osnove inozemnih izravnih ulaganja potrebno je prikupljati odvojeno za trgovačka društva čije dionice kotiraju na burzi (i knjigovodstvene i tržišne vrijednosti) i za trgovačka društva čije dionice ne kotiraju na burzi.
Nizak	<ul style="list-style-type: none"> — Doprinosi za pokrivanje gubitaka trgovačkih društava u izravnom inozemnom vlasništvu potrebno je knjižiti u financijskom računu.
Srednjoročno	
Visok	<ul style="list-style-type: none"> — Za knjiženje zadržane dobiti sve države članice moraju primjenjivati „načelo tekućih rezultata poslovanja” ⁽⁶⁾. — Ostale sastavnice kapitala potrebno je klasificirati u skladu s preporukama izvješća radne skupine za inozemna izravna ulaganja.
Srednjoročno	
Srednji	<ul style="list-style-type: none"> — Isplatu dividende iz izvanrednih kapitalnih dobitaka potrebno je knjižiti na financijskom računu (tako ne ulazi u obračun zadržane dobiti).
Dugoročno	
Visok	<ul style="list-style-type: none"> — Neizravni odnosi inozemnih izravnih ulaganja moraju (minimalno) pokrivati: i. neizravnu vlasničku povezanost koja prelazi 50 %; ili ii. izravnu i neizravnu vlasničku povezanost koja prelazi 10 %, izračunato kao rezultat daljnje vlasničke povezanosti u lancu.

⁽¹⁾ Na kraju 2003.

⁽²⁾ Ova se preporuka ne odnosi na potrebu pokrivanja neizravnih odnosa, nego na metodologiju koju treba primjenjivati. Vidjeti također dugoročne aktivnosti koje se odnose na obuhvat neizravnih odnosa inozemnih izravnih ulaganja u praksi.

⁽³⁾ Ova se preporuka primjenjuje samo na zadržanu dobit (tokove) i vlasničke udjele na temelju inozemnih izravnih ulaganja. Da bi se bolje razumio nesklad koji bi uzrokovao bilo koji drugi kriterij, vidjeti poglavlje 2. izvješća radne skupine za inozemna izravna ulaganja.

⁽⁴⁾ Iznimke su prva procjena stanja međunarodnih ulaganja (koju treba predložiti T + 9) i ulaganja u nekretnine. Sljedeće neprihvatljive prakse treba napustiti: i. prepuštanje izbora kriterija vrednovanja (tržišna ili knjigovodstvena vrijednost) izvještajnim jedinicama; i ii. primjenu metode stalne inventarizacije/akumulacije tokova platne bilance za sastavljanje podataka o stanjima.

⁽⁵⁾ Tijekom prijelaznog razdoblja koje se utvrđuje bilateralno kod novih će se zahtjeva u okviru dogovorenih rokova prihvaćati najbolje procjene.

⁽⁶⁾ Države članice pri razlikovanju redovitih i izvanrednih dobiti i gubitaka mogu se usredotočiti na ograničen broj društava (na najveća i/ili holding društva).

PRILOG IV.

Prenošenje podataka Europskoj središnjoj banci

Nacionalne središnje banke (NSB) za elektronički prijenos statističkih podataka koje zahtijeva Europska središnja banka (ESB) koriste se sustavom Europskog sustava središnjih banaka (ESSB) koji se oslanja na telekomunikacijsku mrežu „ESCB-Net“. Za svu razmjenu podataka unutar ESSB-a rabi se isti konceptualni model podataka. Format statističke poruke, razvijen za ovu elektroničku razmjenu statističkih podataka, je „GESMES/TS“. Ovaj zahtjev ne sprječava upotrebu nekih drugih sredstava za prenošenje statističkih podataka ESB-u, kao dogovorenog zamjenskog rješenja.

Kako bi zajamčile da prijenos podataka funkcionira na zadovoljavajući način, nacionalne središnje banke pridržavaju se preporuka navedenih u nastavku:

- Cjelovitost: Nacionalne središnje banke podnose izvješće o svim potrebnim serijskim ključevima. Izvješćivanje bez serijskih ključeva ili koje sadržava serijske ključeve koji nisu na popisu, smatra se nepotpunim. Ako nedostaje neko opažanje, to se obilježava upotrebom odgovarajuće oznake statusa opažanja. Osim toga, kada se radi revizija samo podskupa serijskih ključeva, pravila provjere valjanosti potrebno je primijeniti na cijelu platnu bilancu.
- Dogovor o označavanju: Podaci koje nacionalne središnje banke prenose ESB-u i Europskoj komisiji (Eurostatu) u skladu su s dogovorom o jedinstvenom korištenju oznaka za sve podatke o kojima se izvješćuje. Na temelju ovog dogovora o oznakama, prihodi i rashodi na tekućem računu i kapitalnom računu imaju predznak plus, a neto stanja izračunavaju se i iskazuju kao prihodi minus rashodi. Na financijskom računu smanjenje neto imovine/porast neto obveza potrebno je iskazati uz predznak plus, a porast neto imovine/smanjenje neto obveza mora nositi predznak minus. Neto stanja izračunavaju se i iskazuju kao neto promjene imovine plus neto promjene obveza.
- Pri prenošenju podataka o stanju međunarodnih ulaganja neto pozicije treba izračunati i iskazati kao stanje imovine minus stanje obveza.
- Računovodstvena istovjetnost podataka: Prije prenošenja podataka ESB-u nacionalne središnje banke moraju primijeniti pravila provjere valjanosti koja su distribuirana i dostupna na zahtjev.

Kad god dođe do revizija podataka nacionalne središnje banke mogu poslati ažurirani skup podataka ESB-u. Bilo kakve revizije treba dostaviti na sljedeći način:

- revizije mjesečnih podataka platne bilance stavljaju se na raspolaganje pri dostavljanju: i. podataka za sljedeći mjesec; ii. odgovarajućih tromjesečnih podataka; i iii. odgovarajućih revizija tromjesečnih podataka,
- revizije tromjesečnih podataka platne bilance stavljaju se na raspolaganje pri dostavljanju podataka za sljedeće tromjesečje,
- revizije tromjesečnih podataka o stanju međunarodnih ulaganja stavljaju se na raspolaganje pri dostavljanju podataka za sljedeće tromjesečje,
- revizije godišnjih podataka o stanju međunarodnih ulaganja stavljaju se na raspolaganje pri dostavljanju podataka za sljedeće godine.

Nacionalne središnje banke na kraju ožujka i na kraju rujna stavljaju na raspolaganje ESB-u sve revizije mjesečnih i tromjesečnih podataka platne bilance koje se odnose na cijelu godinu, u potonjem slučaju zajedno s godišnjim podacima o stanju međunarodnih ulaganja. Nacionalne središnje banke na kraju rujna stavljaju na raspolaganje ESB-u revizije tromjesečnih podataka o stanju međunarodnih ulaganja koje se odnose na cijelu godinu, zajedno s godišnjim podacima o stanju međunarodnih ulaganja. Podaci za obrazac međunarodnih pričuva mogu se, kada je to primjereno, neprekidno revidirati. Međutim, potrebno je osigurati dosljednost između stanja na kraju razdoblja i odgovarajućih stavki u doprinosima (tromjesečnom i godišnjem) stanju međunarodnih ulaganja europodručja.

PRILOG V.

Nadzor metoda sastavljanja statističkih podataka

Europska središnja banka (ESB) nadzire metode sastavljanja podataka koje se primjenjuju za statistička izvješća o platnoj bilanci i stanju međunarodnih ulaganja, kao i koncepte i definicije koje države članice sudionice redovito primjenjuju. Nadzor će se provoditi u vezi s ažuriranjem publikacije ESB-a pod nazivom Statističke metode Europske unije na području platne bilance/stanja međunarodnih ulaganja (dalje u tekstu „Vodič kroz platnu bilancu”). Osim nadzorne funkcije, cilj je Vodiča kroz platnu bilancu i informirati one koji sastavljaju platnu bilancu europodručja o kretanjima u ostalim državama članicama iz europodručja.

Vodič kroz platnu bilancu sadržava informacije o strukturi statistike platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja za sve države članice. Detaljno su opisane metode sastavljanja podataka te koncepti i definicije koji se rabe, kao i informacije o odmacima od dogovorenih definicija kod statistike platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja u državama članicama.

Vodič kroz platnu bilancu ažurira se godišnje u uskoj suradnji s državama članicama.

PRILOG VI.

Prikupljanje podataka u području portfeljnih ulaganja

S obzirom na poteškoće prisutne pri izradi statistike portfeljnih ulaganja, smatralo se neophodnim definirati zajedničke pristupe prikupljanju ovih podataka diljem europodručja.

Kao što je objašnjeno u Prilogu III. odjeljku 1.4., provedene su nacionalne studije provedivosti u smislu mogućnosti prikupljanja podataka po pojedinačnim vrijednosnim papirima diljem europodručja. Studije su zaključene sljedećim dogovorom: do kraja ožujka 2008. države članice europodručja prikupljat će barem tromjesečno podatke o stanju sredstava i obveza s osnove portfeljnih ulaganja po pojedinačnim vrijednosnim papirima. Do tada će neke države članice moći dati samo najbližu procjenu za neke posebne raščlambe portfeljnih ulaganja, posebno prema sektoru izdavatelja ili valuti/zemlji izdavanja.

Dostupnost funkcionalne centralizirane baze podataka o vrijednosnim papirima (CSDB) smatra se ključnim za početak rada novih sustava prikupljanja podataka. Stoga, ako „dokument o dovršenju projekta” za 1. fazu projekta CSDB ne bude predan Upravnom vijeću preko Statističkog odbora Europskog sustava središnjih banaka do kraja ožujka 2005., dogovoreni će rok biti odgođen za onoliko koliko bude kasnila predaja navedenog dokumenta.

Ciljani obuhvat definira se na sljedeći način: stanje vrijednosnih papira dostavljeno nacionalnom sastavljaču statistike na agregiranoj osnovi, tj. bez korištenja standardnih oznaka (ISIN i sl.), ne smije prelaziti 15 % ukupnog stanja sredstava ili obveza s osnove portfeljnih ulaganja. Ovaj prag treba uzeti kao mjerilo pri procjeni obuhvata sustava država članica. CSDB mora u dovoljnoj mjeri pokrivati vrijednosne papire za portfeljna ulaganja diljem svijeta, kako bi se omogućila izrada statistike na temelju podataka po pojedinačnim vrijednosnim papirima.

Stanja sredstava i obveza s osnove portfeljnih ulaganja u okviru stanja međunarodnih ulaganja sastavljaju se isključivo iz podataka o stanjima.

Od ožujka 2008. (počevši s podacima o transakcijama iz siječnja 2008. i pozicijama na kraju 2007.) sustavi prikupljanja podataka o portfeljnim ulaganjima europodručja prilagođavaju se jednom od modela iz sljedeće tablice:

Važeći modeli prikupljanja podataka o portfeljnim ulaganjima

— mjesečna stanja [pvp] + mjesečni tokovi [pvp]
— tromjesečna stanja [pvp] + mjesečni tokovi [pvp]
— mjesečna stanja [pvp] + izvedeni mjesečni tokovi [pvp]
— tromjesečna stanja [pvp] + mjesečni tokovi [agregirano]

Bilješke: „pvp” = prikupljanje podataka po pojedinačnim vrijednosnim papirima.
„izvedeni tokovi” = razlika u stanjima (prilagođena za kretanje deviznih tečajeva, cijena i drugih utvrđenih promjena obujma)